

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE
Escola Bressol Municipal
RALET RALET

Document aprovat pel Consell Escolar
en sessió ordinària de 12 de febrer de
2020

1 INDEX

1	INDEX.....	2
2	INTRODUCCIÓ.....	3
3	ANÀLISI DEL CONTEXT.....	4
3.1	Marc administratiu, legal i jurídic.....	4
3.2	Marc sociodemogràfic	5
4	IDENTIFICACIÓ DEL CENTRE	5
4.1	Equipaments	5
4.2	Capacitat, nivells educatius i ràtios	6
4.3	Personal.....	6
4.4	Calendari i Horaris	7
4.5	Els serveis	7
4.6	El Consell Escolar	7
5	TRETS D'IDENTITAT	8
5.1	Confessionalitat	8
5.2	Llengua d'aprenentatge.....	8
5.3	Inclusió educativa per l'atenció a la diversitat de l'alumne	8
5.4	Línia Pedagògica.....	8
5.5	Línia Metodològica	9
5.5.1	Metodologia Global.....	10
5.5.2	Metodologia activa.....	10
5.5.3	Metodologia oberta i flexible.....	11
5.5.4	Aprenentatge Significatiu.....	11
5.5.5	Experimentació.....	11
5.5.6	Manipulació.....	12
5.5.7	Expressió.....	12
5.6	Concreció Curricular de l'etapa 0-3 anys	13
5.6.1	Programació del curs	14
5.6.2	Les Rutines	15
5.6.3	El Joc	15
5.7	Capacitats i objectius del primer cicle d'educació infantil (0-3 anys)	21
5.7.1	Característiques evolutives dels 0-3 anys.....	21
5.8	Concreció del projecte de l'EBM Ralet Ralet	25
5.8.1	El concepte d'agent educatiu	26
5.8.2	L'educació emocional i el desenvolupament afectiu: el projecte d'escola	26
5.8.3	Situacions educatives principals: un dia a l'escola	27
5.8.4	Mitjans de relacions amb les famílies: El Protocol de Comunicació escola- famílies	29
5.9	Definició i enfocament dels rols i funcions dels estaments professionals	31
5.9.1	El Rol de la directora:	31
5.9.2	El Rol de la mestra:	32
5.9.3	El Rol de l'educador/a tutora:	32
5.9.4	El Rol de l'educador/a de suport:	33
5.9.5	La importància del treball en equip:	34
5.10	Documentació.....	35
5.10.1	Les NOFC.....	35
5.11	Organització de l'espai	36
5.12	Protocol del Procés d'Adaptació	37
6	L' AVALUACIÓ	39
7	L'AUTOAVALUACIÓ	40
7.1	De les activitats i el funcionament del centre	40
7.2	De la direcció i de l'equip	40
7.3	Del servei.....	40
8	ANNEXOS	41

2 INTRODUCCIÓ.

La Llei 12/2009 de 10 de juliol d'educació estableix que tots els centre vinculats al Servei d' Educació de Catalunya han de disposar d'un projecte educatiu.

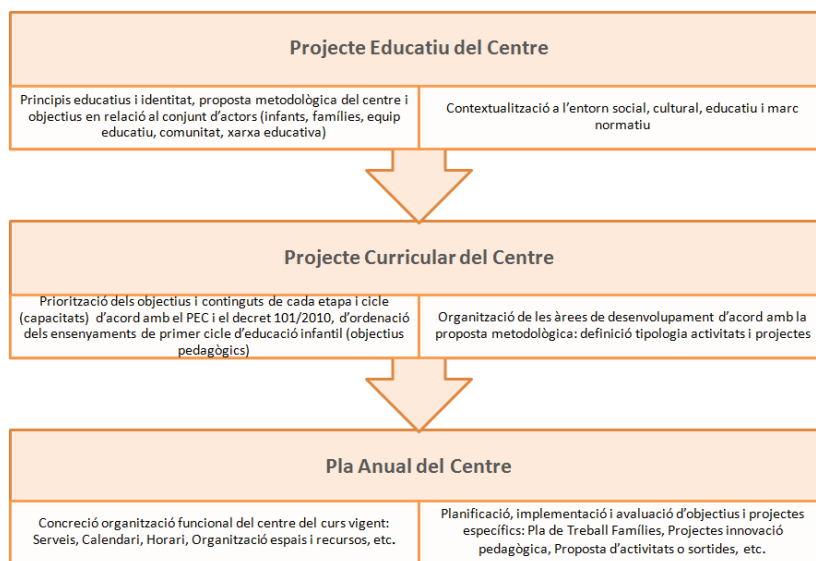
El projecte educatiu (PEC en endavant) és un ideari de l'escola, defineix qui som, què pretenem i com treballem. Es revisa cada any amb tot l'equip educatiu i ens permet explicar i reflexionar entorn als fonaments sobre els quals descansa la pròpia pràctica educativa.

També ens va bé per revisar, actualitzar i consensuar els principis i valors del centre, tots fonamentats en una visió educativa global, plural i integradora, que parteix de l'entorn social i cultural en el que s'ubica l'Escola Bressol Municipal Ralet Ralet.

Així mateix, hi consten les qüestions pròpiament pedagògiques definitòries de la línia metodològica del centre que es concretarà en l'organització dels continguts curriculars; així com en l'organització funcional de l'Escola, el Pla Anual i la Programació.

El PEC és un instrument viu que agafa sentit quan serveix per orientar coherentment les pràctiques educatives que es desenvolupen dins l'escola bressol, tot integrant en el seu si, tant els principis educatius, com les línies d'actuació i línies metodològiques del centre, com l'organització del mateix, d'acord tant amb l'entorn social del centre, l'equip educatiu, els espais..., com el marc normatiu i polític-estratègic de referència.

Es construeix i s'aplica contínuament a través d'accions concretes que es van desenvolupant a curt i mig termini mitjançant la seva concreció en el Projecte Curricular de Centre, el Pla Anual de Centre, les Programació d'Aula i les Normes de Funcionament de l'Escola Bressol. Així, el disseny i el desenvolupament del PCC i dels diversos plans específics, constitueixen mostres clares d'accions que apliquen els acords recollits al PEC.

L'avaluació i revisió del PEC, ha de ser continuada i prou flexible per respondre al dinamisme de l'acció educativa i les visions educatives dels diversos agents educatius: infants, famílies, equip educatiu, xarxa educativa, empresa gestora i regidoria d'ensenyament de l'Ajuntament de Matadepera.

El PEC és un document viu, però, que ha de comptar amb la participació de tots els agents educatius del centre, en aquest sentit, serà una de les tasques de la direcció l'escolta i recopilació de totes les propostes formulades per l'equip educatiu, les famílies, que incideixen en el mateix per tal de ser abordades, debatudes i consensuades en el claustre.

Correspon doncs a l'equip educatiu, amb el lideratge de la directora del centre, el procés de revisió, avaluació i actualització del PEC; amb l'aprovació del Consell Escolar que té la representació de tots els sectors de la comunitat educativa.

3 ANÀLISI DEL CONTEXT

3.1 Marc administratiu, legal i jurídic

El marc administratiu, legal i jurídic ve donat per un conjunt de lleis que regulen les actuacions recollides en la legislació d'Educació Bàsica, en especial d'aquelles lleis i decrets que afecten als Centres d'Educació Infantil:

- LOE LLEI ORGÀNICA 2/2006 de 3 de maig d'educació
- ESTATUT D AUTONOMIA de 20 d juliol de 2006
- LLEI ORGÀNICA 5/2004, de 9 de juliol, de creació de Llar d'Infants de qualitat, estableix que el Govern de Catalunya ha de garantir el caràcter educatiu, la qualitat i els requisits mínims que han de complir les Llars d'Infants que la realitat catalana exigeix.
- LLEI 12/2009 de 10 de juliol d'Educació de Catalunya.
- DECRET 282/2006, de 4 de juliol, dels requisits dels centres del primer cicle de l'educació infantil.
- DECRET 75/2007, de 27 de Març, pel qual s'estableix el procediment d'admissió de l'alumnat als centres en els ensenyaments sufragats amb fons públics.
- DECRET 101/2010, de 3 d'Agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil.

3.2 Marc sociodemogràfic

Matadepera és un municipi de la comarca del Vallès Occidental situat als vessants meridionals de la muntanya de Sant Llorenç del Munt, un conglomerat rocós que arriba a la Mola, a una altura de 1.095 metres. La seva extensió és de 24,83 km², una part dels quals situats dins dels límits del Parc Natural de Sant Llorenç i Serra de l'Obac.

Matadepera està ubicada a 6Km de Terrassa, 10Km de Sabadell i a uns 30Km de Barcelona. Amb un cens que gira al voltant dels 9.300 habitants, Matadepera ha articulat la seva població en diversos barris i urbanitzacions.

L'Escola Bressol Municipal (EBM a partir d'ara) Ralet Ralet es va posar en funcionament el setembre de 2007 i està ubicada a l'Avinguda Mas Sot, nº 29-31 de Matadepera. Té una capacitat total de 107 places autoritzades malgrat només se n'oferten 74 atenent les necessitats d'escolarització del municipi.

L'EBM Ralet Ralet dona servei al conjunt dels infants de 0 a 3 anys (dels 4 mesos als 3 anys) conjuntament amb dues escoles bressol més privades; totes conformen la xarxa d'escoles bressol del nostre poble.

L'EBM Ralet Ralet és un centre educatiu que es defineix com a escola pública, catalana, laica, coeducativa i de pluralisme ideològic. És una escola municipal gestionada de manera indirecta, fruit del concurs públic per adjudicar el servei realitzat per l'ajuntament.

4 IDENTIFICACIÓ DEL CENTRE

EBM Ralet Ralet

Codi de centre: 08068768

Avda Mas Sot. 29-31

08230 Matadepera

937301896

Mail: a8068768@xtec.cat / mtdp.raletralet@matadepera.cat

4.1 Equipaments

L'EBM Ralet Ralet disposa dels següents equipaments:

- 7 aules polivalents que poden adaptar-se a cada grup d'edat, tant a nivell de mobiliari, d'espai d'higiene com de material de joc i/o treball.

- 1 espai polivalent o d'usos múltiples

- 1 menjador

- 1 cuina amb servei propi de menjador i magatzem

- 1 lavabo pel personal de cuina

- 1 sala de neteja amb la rentadora i assecadora

- 1 espai desa-cotxets

- 1 lavabo per ús de personal docent i no docent

- 1 sala de mestres

- 1 magatzem

- 1 despatx per direcció

- 1 vestidor i lavabo per al personal de l'escola.

1 pati amb dos espais diferenciats per als petits i grans de l'escola

4.2 Capacitat, nivells educatius i ràtios

La capacitat total de l'escola és per 107 nens/es distribuïts de la següent manera:

- Aula 1: 8 nens/es
- Aula 2: 13 nens/es
- Aula 3: 13 nens/es
- Aula 4: 13 nens/es
- Aula 5: 20 nens/es
- Aula 6: 20 nens/es
- Aula 7: 20 nens/es

El curs 2007-08 el centre va endegar les seves activitats amb una aula de P0, una de P1 i una de P2. De manera progressiva i atenent les necessitats d'escolarització del municipi, s'han anat obrint la resta d'aules.

L'oferta de places dels darrers cursos i de l'actual es de 74 places; atenent les necessitats educatives del municipi les dues aules restants romanen tancades

Aquest curs 2019-2020 tenim escolaritzats:

- Aula 1: 8 infants de 0-1 anys
- Aula 2: 13 infants de 1-2 anys nascuts entre maig i desembre
- Aula 3: 13 infants de 1-2 anys nascuts entre gener i maig
- Aula 4: 18 infants de 2-3 anys
- Aula 5: 18 infants de 2-3 anys

4.3 Personal

Actualment, l'equip educatiu està format pel següent personal:

- 1 mestra que assumeix la funció de direcció i coordinació pedagògica, així com suport a les aules.
- 1 mestra que dedica unes hores a l'aula i unes altres al despatx
- 5 educadores tècniques superiors tutores d'aula (3 amb reducció de jornada)
- 3 educadores tècniques superiors de suport d'aula
- 3 educadors tècnics superiors de reforç al menjador i cobrint les 3 reduccions a la tarda

L'equip es complementa amb el personal de cuina i neteja:

- 2 persones responsables a la cuina (una el matí i l'altra a la tarda)
- 1 persona responsable de la neteja del centre

4.4 Calendari i Horaris

El curs escolar va de setembre a juliol, amb servei de dilluns a divendres. Cada any, l'Ajuntament aprova el calendari escolar amb els dies de lliure disposició (que el centre està tancat), les vacances de Nadal-Reis i Setmana Santa. El mes d'agost, l'escola bressol està tancada.

L'horari del servei d'escola bressol Ralet Ralet és de les 9:00h a 12:00h i de les 15:00h a les 17:00h.

4.5 Els serveis

L'escola ofereix aquest curs 2019-20 un servei d'acollida en les següents franges horàries:

De 8:00h a 9:00h del matí o de 8:30h a 9:00h

De 17:00h a 17:30h o de 17:00h a 18:00h de la tarda

En el servei d'acollida del matí els infants poden esmorzar al centre, ja sigui portant l'esmorzar de casa o, en el cas dels més petits, poden tenir llet i cereals a l'escola per a preparar-los un biberó. L'aula d'acollida està equipada per poder esmorzar amb taules, cadires, gots, plats, etc. que prepara l'educadora abans d'obrir les portes. A més a més al costat de l'aula d'acollida hi ha la "biberoneria" que disposa d'una nevera, microones i aigüera per a poder preparar l'esmorzar dels més petits que prenen biberó i/o farinetes de cereals.

L'escola disposa de personal per cobrir aquest servei: una educadora i la directora a les 7:45h que obren l'escola, una altra educadora entra a les 8:15h i una tercera a les 8:30h. Les educadores són les que gestionen l'aula d'acollida pròpiament i vetllen per donar un bon servei i una bona atenció a l'infant.

De les 12:00h a les 15:00h es presta el servei de menjador amb cuina pròpia. El servei es desplega atenent el **Protocol de funcionament del menjador (Annex 1)**

Els infants no podran estar més de 9 hores a l'escola atenent el reglament del servei.

4.6 El Consell Escolar

La Junta de Govern Local de data 31 d'octubre de 2007 va aprovar la creació del Consell Escolar, de la seva composició, competències i funcions

El 12 de desembre de 2007 es va constituir el Consell Escolar de l'escola bressol municipal Ralet Ralet. Aquest s'ha anat renovant, tenint en compte que màxim els infants estan escolaritzats 3 anys i per tant les famílies van canviant.

Les funcions del Consell Escolar no són decisòries sinó consultives o de proposta en relació a les matèries següents:

- Promoció de l'optimització de l'ús i conservació de les instal·lacions i material de l'escola bressol.
- Proposar al titular del centre suggereixes que responguin a les necessitats dels infants i de les seves famílies.
- Proposar la participació de l'escola en activitats culturals, educatives i recreatives del municipi i amb la resta de la comunitat educativa.

- Elaboració i valoració del Reglament de Règim Intern (NOFC).
- Valoració de la memòria d'activitats trimestral i anual.
- Constituir comissions de treball de caràcter temporal o permanent per desenvolupar millor les seves funcions.
- En general aportació d'idees que ajudin a millorar el funcionament general del centre.

L'EBM Ralet Ralet no disposa d'AMPA constituïda; té els dos representants dels pares i de les mares al consell escolar, els quals també formen part de la comissió d'escolarització que crea l'ajuntament per gestionar el procés de preinscripció.

5 TRETOS D'IDENTITAT

5.1 Confessionalitat

L'Escola bressol municipal Ralet Ralet és aconfessional. Respectuosa amb les diferents creences però aliena a les pràctiques doctrinàries i que articula la convivència social sobre l'eix d'un conjunt de valors cívics àmpliament compartits.

5.2 Llengua d'aprenentatge

La llengua vehicular i de comunicació del centre és el català; per tant, llengua habitual de comunicació entre l'equip educatiu, els infants i les seves famílies. Malgrat això, es vetllarà per un tractament no discriminatori de les altres llengües, i es tendirà a normalitzar l'ús del català al centre com a llengua de comunicació a tots els nivells. Es cercarà fer partícips a infants i famílies de les tradicions catalanes.

5.3 Inclusió educativa per l'atenció a la diversitat de l'alumne

L'EBM Ralet Ralet pretén ser una escola inclusiva en tot moment. Vetlla pels interessos, necessitats, drets i desenvolupament de l'infant, sense cap tipus de discriminació.

L'escola atén les necessitats específiques dels infants que ho necessiten. Tracta de manera individualitzada els infants a mida de les seves necessitats i capacitats.

En aquells casos d'infants amb necessitats educatives especials, l'escola rep un suport Psicopedagògic per part del CDIAP de la zona.

El seguiment d'aquests alumnes és continu, per part de la mateixa educadora tutora d'aula, la directora i el professional del CDIAP i la família rep també unes pautes de seguiment i acompanyament amb entrevistes amb l'educadora tutora i professional del CDIAP.

5.4 Línia Pedagògica

L'equip docent de l'EBM Ralet Ralet ens plantejem l'educació dels nens i nenes des d'una vessant globalitzadora. Això permet entendre els infants com "un tot" i potenciar el desenvolupament dels diversos aspectes que hi intervenen: cognitiu, afectiu, social, psicomotriu i comunicatiu.

Com a escola activa que som, considerem l'infant protagonista del seu aprenentatge, i per tant facilitem i proposem totes aquelles situacions que fan possible que els nens i les nenes coneguin els objectes, les persones i el seu entorn mitjançant la manipulació, la descoberta, l'experimentació, etc.

L'escola considera prioritari atendre les necessitats bàsiques de l'infant (afecte, alimentació, higiene, descans) i per això les rutines quotidianes són l'eix vertebrador de les activitats que es realitzen al llarg del dia.

Respectem el moment evolutiu, ritme i interessos de cada infant. Ens ajustem a les diferents necessitats d'aprenentatge de cada infant i grup.

L'EBM Ralet Ralet fonamenta el diàleg, la participació, la comunicació, la transparència i la implicació de tots els agents educatius (famílies, equip educatiu i administracions). Tanmateix, considerem molt important el paper de la família i la seva relació amb l'escola per a una major adaptació del nen/a. Per aquesta raó, el centre disposa dels diferents canals de comunicació: entrevistes, reunions, xerrades, agenda, comunicació directa a les entrades i sortides, etc, que estan detallats al Protocol de Comunicació.

Aquest fet afavoreix i potencia la implicació i la participació de les famílies, garantint la comunicació entre els/les educadors/es i les famílies en un clima de confiança i respecte.

També es considera convenient aproximar l'infant al seu entorn social, cultural i natural, mitjançant petites sortides, visites, passejades pel nostre poble

5.5 Línia Metodològica

L'infant des que neix, evoluciona i ho fa en la interacció amb persones i objectes, dins un context determinat, sent els primers anys de vida fonamentals per a la configuració de la seva personalitat. La nostra línia es basa sobre tot en l'aprenentatge significatiu, que permet conèixer, interpretar, utilitzar i valorar la realitat.

És una visió clarament constructivista, on l'infant és el subjecte del seu aprenentatge.

Aquest és un procés actiu de construcció i investigació, manipulació, exploració, en el que haurem de propiciar la curiositat, la investigació, la iniciativa i la reflexió. La tasca de l'escola és facilitar els recursos i dinamitzar processos, amb una actitud oberta i flexible, en formació permanent i treball en equip, per oferir als infants confiança i coherència educativa, valorant les capacitats de tots i cadascun d'ells. Es tindrà sempre en compte les necessitats de l'infant i el seu nivell de desenvolupament, el seu context sociocultural, les diferències individuals, així com la relació amb l'adult com a punt de referència, que li proporciona la seguretat afectiva necessària i recolza la progressiva ampliació del seu món relacional.

A l'escola les activitats es relacionen amb la vida dels infants i els són significatives i funcionals, plenes de sentit en si mateixes. Estan delimitades quant al temps i l'acció, creant uns ritmes que es repeteixen de manera regular en el decurs dels dies.

Això permet que l'infant els identifiqui i les prevegi, tot anticipant-se al que succeirà, i que li proporcioni seguretat i confiança. Es considera la vida quotidiana del centre com l'eix organitzador de l'acció educativa, satisfent les necessitats vitals d'aquestes edats, dintre d'un ambient (espais, temps, materials, relacions...) ric i estimulants que convida a desenvolupar les seves capacitats d'actuar i descobrir el món que els envolta, assolint poc a poc nivells més grans d'autonomia i independència respecte els adults.

Es fomenta la participació activa de les famílies dins de l'escola, per facilitar que les famílies i l'escola comparteixin l'educació i el creixement dels nens i nenes.

Com a metodologia de treball, donem prioritat al JOC en totes les activitats. Gràcies a ell afavorim i provoquem:

- L'espontaneïtat, curiositat, participació, iniciativa i creativitat dels infants.
- Una intensa activitat de l'infant. L'observació directa, la manipulació i l'experimentació estimulen la veritable activitat cognoscitiva, que són les relacions del nou contingut i els elements ja disponibles en la seva estructura cognoscitiva.
- Potenciar que l'infant hagi d'utilitzar el descobriment com ha un mitjà per a nous aprenentatges.
- Potenciar la memòria comprensiva, és a dir, el record d'allò que s'ha après, que li servirà de base per als nous aprenentatges.
- Afavorir que la intervenció de l'educadora hagi d'anar adreçada a facilitar a l'infant el desenvolupament de capacitats, d'un autoconcepte positiu i d'una conducta progressivament autònoma.

El joc és vital pel desenvolupament harmònic dels més petits i és també una forma de conèixer el món, que es conegui ell mateix i als altres.

El conjunt de metodologies i estratègies que es proposen integrar en el projecte educatiu de l'EBM Ralet Ralet s'adreça a fomentar l'autonomia, la socialització, la iniciativa i la creativitat de l'infant des de la visió constructivista de l'infant, l'educació i l'agent educatiu desenvolupada.

5.5.1 Metodologia Global

Les funcions motrius, cognitives i afectives dels infants en aquesta etapa de la seva vida estan interrelacionades, de tal manera que qualsevol incidència en una d'elles repercuteix sobre la totalitat de la persona, és per això que la metodologia emprada ha de garantir l'educació de l'infant en la seva totalitat.

Aquesta metodologia facilita la concreció del principi d'aprenentatge significatiu i es fonamenta en la integració de la perspectiva psicològica, pedagògica i social que entén que en les primeres fases de l'evolució psicològica i en els primers moments d'aproximació a nous aprenentatges és important partir d'elements globals. Aquests alhora han de ser pròxims a l'experiència per tenir un valor funcional que doni un significat potencial.

Globalitzar no significa oferir moltes activitats entorn a un tema sinó que es tracta de partir dels interessos reals de l'infant i desenvolupar-los de forma que es potenciï l'establiment del major nombre possible de relacions entre el que coneix i la nova informació que rep.

5.5.2 Metodologia activa

Implica atendre aspectes íntimament relacionats referits al clima de participació i integració dels infants en el procés d'aprenentatge:

- Integració activa en la dinàmica general de l'aula i en l'adquisició i configuració dels aprenentatges.
- Participació en el disseny i desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge.

- Partint de la idea que l'infant és el veritable protagonista del procés d'ensenyament- aprenentatge l'educador/a ha de mantenir activa la seva ment a través de les seves propostes de treball, i tractar d'analitzar i observar les diferents situacions que se li presenten. Les persones educadores seran el model educatiu i qui posarà les pautes i planificarà i organitzarà l'ambient educatiu.

5.5.3 Metodologia oberta i flexible

Dirigida a garantir la fidelitat als principis pedagògics fonamentals i a la seva constant actualització.

Aquesta metodologia és:

- Adaptada a l'entorn i la vida diària dels infants.
- Motivadora, que engresqui a l'activitat i la participació.
- Observacional, que cultivi l'observació com un mitjà prioritari d'informació i documentació.
- Innovadora, que impulsi l'expressió oral i la creativitat.

5.5.4 Aprenentatge Significatiu

L'infant realitza aprenentatges per sí mateix. Per a la correcta construcció de l'aprenentatge significatiu, l'educadora ha de realitzar una avaluació inicial per conèixer el moment de maduresa en què es troba l'infant, que li permeti afavorir nous aprenentatges. Aquesta avaluació l'ha de fer a partir de l'observació personal, l'estudi de les característiques psicoevolutives del nen/a i les manifestacions de la família durant l'entrevista inicial.

El contingut proposat ha de ser significatiu, és a dir, pròxim a l'experiència de l'infant, coherent, clar i organitzat. Les situacions d'aprenentatge han de proporcionar l'actualització dels coneixements així com aprenentatges que tinguin sentit per als infants amb la finalitat que resultin motivadors i creatius. Això s'aconsegueix afavorint una rica activitat de l'infant, a través de l'observació directa, la manipulació i l'experimentació. D'aquesta manera afavorim també la iniciativa, l'interès, la motivació i l'espontaneïtat dels infants.

5.5.5 Experimentació

Els infants aprenen amb l'experimentació activa del medi físic i necessiten l'acció sobre els objectes i materials per aconseguir aprenentatges significatius. Els infants per a realitzar l'aprenentatge necessiten motivació, interès i curiositat, tots tres factors han de ser potenciats pels educadors/res de l'escola bressol.

L'experimentació és una activitat global no limitada exclusivament a la manipulació sinó que pren un paper tan o més rellevant el llenguatge, la representació, les emocions i les relacions amb els altres. Es fonamenten en el desenvolupament sensomotriu a través de la descoberta dels sentits i per tant són una acció educativa de caràcter global que integra el desenvolupament cognitiu i afectiu, entre d'altres.

Unes activitats ben planificades seran determinants per tal de que l'infant reculli les experiències relatives al medi que l'envolta, faci les seves interpretacions i desenvolupi el seu propi coneixement.

5.5.6 Manipulació

Les activitats de manipulació responen a la necessitat que té l'infant de descobrir les característiques i propietats dels materials i les seves combinacions. Fomenten la coordinació oculo-manual, promouen la psicomotricitat fina i ajuden a crear processos de relació. L'infant aprèn a preveure el resultat de les seves accions i a sentir els límits de les seves possibilitats. També aprèn a deduir, a fer seriacions, agrupacions, desenvolupa la capacitat de prensió, precisió i millora l'atenció i la concentració. Parlem, doncs, del joc funcional que permet l'exploració dels propis límits de l'infant; així com l'adquisició d'habilitats i destreses afavoridores del desenvolupament motriu, cognitiu i afectiu de l'infant.

El plantejament de les activitats ha de ser adequat als interessos dels infants així com al seu moment evolutiu. Han de ser progressives, continues i repetitives. La seva presentació ha de ser atractiva i impactant i s'han d'emmarcar dins d'una rutina.

Prèviament s'ha establert una relació afectiva amb l'adult que li donarà la seguretat que necessita i l'oportunitat d'actuar.

5.5.7 Expressió

Les activitats d'expressió s'adrecen al desenvolupament de les capacitats necessàries per a la coneixença d'un mateix i dels altres permetent donar resposta a les necessitats cognitives, afectives i emocionals de l'infant; així com les seves necessitats físiques de moviment.

L'infant des del seu propi ritme de desenvolupament maduratiu aprèn a expressar-se inicialment amb sons, amb el seu propi moviment, per posteriorment iniciar-se en el llenguatge, l'expressió plàstica i corporal adquirint la capacitat i funcions representatives del seu petit món i la seva quotidianitat.

És a través de la conquesta, domini i superació dels seus límits motrius que l'infant pren consciència del seu cos, dels altres i de l'espai físic. Tanmateix, l'expressió mitjançant el llenguatge verbal i no verbal a través del joc simbòlic permet entre d'altres la comprensió dels elements de la seva vida quotidiana; la descoberta de relacions o la manifestació de les pròpies emocions i univers afectiu i significatiu de l'infant.

Les activitats d'expressió, en tant que acció comunicativa, ja siguin corporals, verbals, musicals, plàstiques edifiquen el vincle amb l'escola bressol i els seus agents(contes, cançons, interaccions, etc.); alhora que fomenten l'autoestima de l'infant des del desenvolupament de la seva creativitat i reconeixement de la seva capacitat d'agència. És mitjançant aquestes que es fomenta la comprensió i adquisició dels diversos llenguatges que conformen el currículum de l'educació infantil: llenguatge corporal i verbal, llenguatge musical i llenguatge plàstic.

Des de les mateixes s'educa i s'estimula el gust per l'estètica de l'infant des de l'exercici d'una creativitat lliure amb materials quotidians per l'infant.

5.6 Concreció Curricular de l'etapa 0-3 anys

La finalitat de l'educació infantil és contribuir al desenvolupament emocional i afectiu, físic i motor, social i cognitiu dels infants, proporcionant-los un clima i entorn de confiança on se sentin acollits i amb expectatives d'aprenentatge.

L'objectiu principal s'orienta al fet que els infants creixin personalment a partir del descobriment progressiu de l'entorn més proper. Les activitats i situacions educatives s'orienten a afavorir-ne l'autonomia personal i a estimular la relació i el respecte envers els altres infants, a explorar i descobrir les qualitats dels elements i objectes que tenen al seu abast, a aprendre i gaudir dels llenguatges expressius, etc.

En aquesta etapa es procura atendre no només les necessitats bàsiques dels infants (hàbit del menjar, hàbit del dormir, hàbit de la higiene i hàbit de l'ordre), sinó que també es procura satisfer-ne les necessitats afectives, socials i cognitives.

L'educació infantil ha de promoure el desenvolupament integral dels nens i les nenes, és a dir, de les seves capacitats. Cal desenvolupar les capacitats motrius, cognitives, emocionals i d'equilibri personal, i de relació, inserció i actuació social, amb l'objectiu d'educar per viure i conviure en el nostre món actual. Aquestes capacitats s'estableixen en el currículum tant del primer com del segon cicle d'educació infantil.

El desenvolupament de capacitats és el resultat d'allò que l'infant aprèn, i per aprendre i construir coneixement, l'infant ha d'actuar i participar en situacions i activitats que tinguin sentit per ell.

Capacitats establertes al primer Cicle d'educació infantil:

1. Progressar en el coneixement i domini del seu cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.
2. Assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva de si mateixos i de les altres persones.
3. Adquirir progressivament hàbits bàsics d'autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia.
4. Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en les habilitats matemàtiques bàsiques.
5. Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà de diversos llenguatges.
6. Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
7. Mostrar iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificar-ne els perills i aprendre a actuar-hi en conseqüència.
8. Conviure en la diversitat, avançant en la relació amb les altres persones i iniciant-se en la resolució pacífica de conflictes.
9. Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que els portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

Objectius de cicle:

1. Identificar-se com a persona, assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu, i esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions i sentiments.
2. Establir Relacions afectives positives, comprenent i apreciament progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportaments socials que facilitin la integració en el grup
3. Participar Amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals
4. Comprendre el llenguatge adult i dels altres infants, comunicar-se i expressar-se a través del moviment, el gest, el joc i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral
5. Dominar Progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius, augmentant l'autonomia en els desplaçaments, en l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai quotidià
6. Actuar Sobre la realitat immediata, descobrir-ne l'organització a partir de les pròpies vivències i establir relacions entre objectes segons les seves característiques perceptives
7. Projectar Les pròpies vivències a través de l'activitat lúdica i anar-les representant a través d'un incipient joc simbòlic.
8. Iniciar-se En la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, matemàtic, musical i plàstic.

Els continguts de l'educació Infantil es presenten dins les 3 àrees d'experiència i desenvolupament:

1. Àrea de descoberta d'un mateix i dels altres: possibilitats motrius, manipulacions dels objectes, possibilitats expressives del cos, emocions, joc psicomotor, joc a l'exterior, benestar emocional, relacions interpersonals i intrapersonals, hàbits personals i socials, autoestima
2. Àrea de descoberta de l'entorn: activitats de la vida quotidiana, la participació de les famílies, la matemàtica, l'exploració sensorial i l'experimentació, descoberta d'elements naturals de l'entorn, sortides, rols de gènere.
3. Àrea de comunicació i llenguatge: llenguatge oral, llenguatge musical, llenguatge visual i plàstic.

5.6.1 Programació del curs

La programació del curs que fem amb tot l'equip la última setmana de juliol del curs anterior, no deixa de ser una eina més de suport a l'aula per a l'educadora. És una manera d'organitzar-nos i de seguir una línia pedagògica comú amb la resta de les aules.

Aquestes orientacions didàctiques són el resultat de la reflexió feta en continuades observacions dels infants i en freqüents converses amb l'equip que inclouen sempre el joc en les seves programacions. Any per any s'han realitzat modificacions que han permès d'afinar millor la pràctica per a la consecució dels objectius.

La programació que es fa, parteix de les característiques evolutives de cada grup d'infants amb el qual es treballa.

Es té en compte la diversitat i la individualitat

Es preveu el compliment de la satisfacció de les necessitats bàsiques

Es té present el joc com a activitat fonamental

Es té present que totes les activitats que es fan amb els infants són importants (rutines, activitats de la vida quotidiana, jocs...), i partim d'uns principis educatius.

Tota la programació s'adapta als diferents nivells d'edat i varia segons l'evolució i maduració de cada grup. L'experiència ens diu que el temps, el marca l'infant. L'educadora/educador, es limita a donar les eines, per motivar i acompanyar a aquest aprenentatge que va construint un mateix, amb les seves vivències quotidianes i vivencials que experimenta, manipula i organitza a través del joc. El paper de l'educadora és clau en aquesta etapa de 0-3 anys: observar, motivar, acompanyar i deixar fer.

Programem per mesos i temàtiques diferents, amb unes capacitats i uns objectius ben definits i diferenciats per a cada grup.

Les activitats programades miren de tenir punts comuns a les capacitats i objectius que s'han de desenvolupar en aquesta etapa de 0-3 anys i es valoren els objectius d'aprenentatge que ens proposem amb uns continguts relacionats amb cada una de les àrees d'experiència i desenvolupament.

5.6.2 Les Rutines

Com ja s'ha assenyalat, l'educació a l'escola bressol es fonamenta en les petites situacions quotidianes; anomenades rutines. Aquestes activitats que es realitzen diàriament de manera pautada permeten:

- Generar certeses en l'infant, situant-se en l'espai i el temps, anticipant-se a les mateixes i adquirint seguretat.
- Cobrir les necessitats físiques i biològiques de l'infant.
- Promoure el desenvolupament d'hàbits i capacitats de l'infant facilitadors de la conquesta de la seva autonomia: aprendre a descobrir i tenir iniciativa.
- Establir una relació afectiva entre infant-educador/a.

5.6.3 El Joc

L'activitat pròpia de l'infant és el joc; essent el seu principal mitjà d'aprenentatge i d'aproximació i descoberta dels altres i el món que l'envolta. A través del joc l'infant explora el seu entorn, les persones, els seus objectes, gaudeix i esdevé feliç en la superació de reptes i adquisició de noves capacitats.

El joc és una activitat lliure i espontània lligada a un component afectiu-emocional i a un desenvolupament cognitiu, motriu, i social. Per la qual cosa parlar del joc implica parlar de llibertat, creativitat i de l'evolució de l'infant. Possibilita espais per assajar, provar, experimentar, interactuar amb els objectes i les persones; esdevé el motor de l'acció i l'aprenentatge de l'infant des d'una mirada curiosa fonamentada en la cerca d'una constant satisfacció i plaer de l'infant.

És amb el joc que l'infant assoleix el seu desenvolupament harmònic, dona sentit i cobreix les seves necessitats físiques, biològiques, afectives, socials i cognitives en un context estimulant. El joc denota en quina etapa evolutiva es troba l'infant i li permet reafirmar-se, millorar l'autoestima i progressivament, ja que cadascun té el seu ritme, anar modelant la seva personalitat i assolint les diferents etapes evolutives.

L'equip educatiu programarà situacions i propostes educatives vetllant per l'equilibri entre el joc lliure de l'infant i aquell joc planificat per l'adult a fi d'estimular l'adquisició d'aprenentatge significatius d'acord amb la seva zona de desenvolupament proper de l'infant.

RUTINES	JOC LLIURE	JOC/ACTIVITATS PLANIFICADES
HÀBITS HIGIENE	ESPais O RACons	PROJECTES
HÀBITS DEL MENJAR	PATi	CENTRES D'INTERÈS
HÀBITS DEL DORMIR		ACTIVITATS MOTRIUS
HÀBITS DE L'ORDRE		ACTIVITATS MUSICALS
		ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES

Les rutines i el joc lliure, formen part del nostre dia a dia, la nostra quotidianitat. El joc, l'experimentació, l'afectivitat i la socialització copen gairebé la globalitat del projecte educatiu.

Proposta d'horari, la qual estructura les rutines i el joc a l'escola bressol.

Horari	Activitat
8:00-9:00	Acollida
8:50-9:15	Entrada/Joc Lliure
9:15-9:30	Bon Dia
9:30-10:30	Activitat Planificada
10:30-11:00	Pati/Hàbits higiene
11:00-11:30	Hàbits higiene/Pati
11:30-11:45	Hàbits higiene menjador
11:45-12:15	Sortida infants que no fan ús menjador
12:00-15:00	Servei de Menjador
14:50-15:30	Entrada
15:15-16:00	Activitat Planificada/Joc Lliure
16:00-16:30	Berenar i Hàbits d'higiene
16:30-16:45	Joc Lliure
16:45-17:00	Sortida i comunicació famílies

Proposta d'activitats en funció de l'edat

ETAPES/ACTIVITATSFA1:F26	4-11 MESOS	12-18 MESOS	18-24 MESOS	24-36 MESOS
	ETAPES DESENVOLUPAMENT			
EXPLORACIÓ SENSOMOTRIU				
DESCOBERTA DE L'OBJECTE				
INTENCIONALITAT SOBRE L'OBJECTE				
EXPERIMENTACIÓ AMB L'OBJECTE				
PERMENÈNCIA DE L'OBJECTE				
REPRESENTACIÓ DE L'OBJECTE				
EXPRESSIÓ I REPRESENTATIVITAT				
	TIPULOGIA DE JOCS I ACTIVITATS			
	RACÓ TOU, RACÓ DE CONTES,	RACÓ TOU, RACÓ DEL TEMPS, RACÓ DE LES TEXTURES, RACÓ DE LA		RACÓ DEL TEMPS, RACÓ DE LA CUINETA,
	RACÓ DEL COS (MIRALL, MASSATGE),	MANIPULACIÓ, RACÓ DE FET I AMAGAR, RACÓ DEL TACTE, RACÓ DE LES		RACÓ DEL SUPERMERCAT, RACÓ DE METGES
	RACÓ DE MANIPULACIÓ (PANERA DELS	AMPOLLES, RACÓ DE LA MÚSICA, RACÓ DE CONTES, RACÓ DEL COS		RACÓ DE NINES, RACÓ DE COTXES, RACÓ DE
	TRESORS), RACÓ DELS SONS, RACÓ	(MIRALL, MASSATGE)...		CONSTRUCCIONS, RACÓ DE FUSTA, RACÓ
RACONS DE JOC	DE LES TEXTURES...			DE PERRUQUERIA,

				RACÓ DE CONTE...
	RACÓ DE LES FAMÍLIES, RACÓ DELS ANIVERSARIS	RACÓ DE LES FAMÍLIES, RACÓ DELS	RACÓ DE LES FAMÍLIES, RACÓ DELS	RACÓ DE LES FAMÍLIES, RACÓ DELS ANIVER-
	RACÓ DE LA MASCOTA, RACÓ DE LES IMATGES...	ANIVERSARIS, RACÓ DE LES IMATGES,	ANIVERSARIS, RACÓ DE LA MASCOTA	SARIS, RACÓ DE LA MASCOTA D'AULA, RACÓ
RACONS AFECTIVITAT		RACÓ DE LA MASCOTA DE L'AULA...	DE L'AULA, RACÓ DE LES EMOCIONS	DE LES EMOCIONS, RACÓ DELS NOSTRES
				DIBUIXOS...
	MOVIMENT LLIURE, ARROSSEGADORS, ESPAI TOU	MOVIMENT LLIURE, INICI DE MARXA	MOVIMENT LLIURE, EXPLORACIÓ	MOVIMENT LLIURE, JOC SIMBÒLIC
PATI			AMB DIFERENTS MATERIALS...	
	PANERA DELS TRESORS	JOC HEURÍSTIC		JOC SIMBÒLIC I RACONS
MATERIALS INESPECÍFICA				
	TAULES D'EXPERIMENTACIÓ I LLUM, AIGUA,	TAULES D'EXPERIMENTACIÓ I LLUM,	TAULES D'EXPERIMENTACIÓ I LLUM,	TAULES D'EXPERIMENTACIÓ I LLUM I
TAULES D'EXPERIMENTACIÓ	TERRA, PLÀSTIC, ROBA...	AIGUA, TERRA, PLÀSTIC, ROBA...	AIGUA, TERRA, PLÀSTIC, ROBA...	FOSCOR, AIGUA, TERRA, PLÀSTIC, ROBA...
	MANIPULACIÓ I EXPERIMENTACIÓ PLÀSTICA	MANIPULACIÓ I EXPERIMENTACIÓ	MOTRICITAT FINA: AMB DIFERENTS	MOTRICITAT FINA: CREACIÓ PLÀSTICA, MUSI-
TALLERS		PLÀSTICA	MATERIALS I ALIMENTS, MÚSICA...	CAL I EXPERIMENTACIÓ AMB ALIMENTS...
	DESCOBERTA OBJECTES QUOTIDIANS	RACONS, DESCOBERTA I OBSERVACIÓ	RACONS DE DESCOBERTA, OBSERVACIÓ	PROJECTES DE DESCOBERTA I OBSERVACIÓ
CENTRE D'INTERÈS		ENTORN	ENTORN I TALLERS	ENTORN I TALLERS

	MOVIMENT LLIURE, MASSATGE	SESSIONS DE PSICOMOTRICITAT, MOVI-	SESSIONS DE PSICOMOTRICITAT, MOVIMENT	SESSIONS DE PSICOMOTRICITAT, SESSIONS LLIU-
ACTIVITATS MOTRIUS		MENT LLIURE	LLIURE	RES, CIRCUÏTS DIRIGITS I CONTES VIVENCIALS
	BALLMANETES	CAIXA DE MÚSICA	CAIXA DE MÚSICA, SESSIONS DE MÚSICA.	SESSIONS DE MÚSICA, AUDICIONS I DANCES
ACTIVITATS MUSICALS				
	JOCS DE FALDA	CONTACONTES, BIBLIOTECA	CONTACONTES, BIBLIOTECA	JOC SIMBÒLIC, CONTACONTES INTERACTIU I
ACTIVITATS ORALS				CONVERSES
	ESTACIONS DE L'ANY. CAIXA DELS SENTITS. PANERA	ESTACIONS DE L'ANY. CAIXA DELS SENTITS.	ESTACIONS DE L'ANY. CAIXA DELS SENTITS.	ESTACIONS DE L'ANY, CAIXA DELS SENTITS, HORT,
ACTIVITATS MEDI NATURAL	DELS TRESORS	PANERA DELS TRESORS I JOC HEURÍSTIC	PANERA DELS TRESORS I JOC HEURÍSTIC	CONEIXEM EL NOSTRE ENTORN, SORTIDES AL POBLE

PERÍODE	EIXOS	CENTRE D'INTERÈS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ
PRIMER TRIMESTRE	BENVINGUTS A L'ESCOLA	ADAPTACIÓ	MASCOTA
			RUTINES
		FESTES I TRADICIONS	LA CASTANYADA
			SANTA CECÍLIA
			EL NADAL
		TARDOR	FRUITS DE LA TARDOR
			LA BAREMA
			COLORS DE LA TARDOR
			FEM PANELLETS
		COS HUMÀ	SENTITS
			PSICOMOTRICITAT LLIURE
			CONTE DEL GEGANT DE GUIX
			LES CAIXES DELS SENTITS
SEGON TRIMESTRE	APRENC A L'ESCOLA	HIVERN	COLORS DE L'HIVERN
		FAMÍLIA	1ª VISITA DELS AVIS A L'ESCOLA
			ÀLBUM DE LA FAMÍLIA
			CONTE DE LA RÍNIXOLS D'OR
			PARED DE LES FAMÍLIES
		FESTES I TRADICIONS	FESTES DE SANT SEBASTIÀ
			CARNESTOLTES
			LA PÀSQUA
			SANTA CECÍLIA
			FESTA DE LA PRIMAVERA
			SANT JORDI
		ELS OFICIS	FEM DE POLICIA
			FEM DE METGES
			FEM DE BOMBERS
			FEM DE CARNISSERS
			FEM DE PASTISSERS
		PRIMAVERA	COLORS DE LA PRIMAVERA
			FRUITS DE LA PRIMAVERA
			L'HORT
		COS HUMÀ	PSICOMOTRICITAT CIRCUÏTS
		LA GRANJA	ANIMALS DE LA GRANJA
			DESCOBRIM ELS SONS DELS ANIMALS
TERCER TRIMESTRE	GAUDIM DE L'ESCOLA		SORTIDA A LA GRANJA
		ESTIU	ELS COLORS DE L'ESTIU
			LES FRUITES DE L'ESTIU
			JOCS D'AIGUA
		COS HUMÀ	PSICOMOTRICITAT CONTES VIVENCIALS

5.7 Capacitats i objectius del primer cicle d'educació infantil (0-3 anys)

5.7.1 Característiques evolutives dels 0-3 anys

Les pautes que indiquen l'evolució dels infants, per franges d'edat, s'agrupen en 3 aspectes del desenvolupament:

- El desenvolupament psicomotriu i de l'autonomia personal.
- El desenvolupament de les relacions amb l'entorn físic i social.
- El desenvolupament de la comunicació i el llenguatge.

Després de detallar els aspectes evolutius, es presenten els signes d'alerta que ajuden a identificar problemes de desenvolupament en finalitzar la franja d'edat que es descriu. És important detectar-los per poder enfocar la nostra tasca des de la prevenció i garantir una major estimulació per afavorir un desenvolupament òptim dels infants.

De 0 a 1 any: Desenvolupament psicomotriu i de l'autonomia personal:

0-3 mesos	Manté el cap alçat quan és a coll Fixa la mirada i la mou seguint els moviments d'un objecte o una persona. Sosté objectes amb pressió involuntària i els mou. Descobreix les mans i els peus, i hi juga.
3-6 mesos	Alça i mou el cap quan està de bocaterrosa Es gira des de la posició de panxa enlaire a la posició de costat i a l'inrevés. Agafa objectes propers i els mou.
6-9 mesos	Es manté assegut sense suport. S'arrossega per terra. S'aguanta dret amb suport Somriu davant la seva imatge en un mirall, l'acarona i s'hi vol relacionar. Llença objectes per veure com cauen i quin soroll fan. Es posa aliments i objectes a la boca. Agafa objectes i els fa cops.
9-12	S'asseu i s'aixeca amb suport. Gateja Descobreix objectes que han estat amagats davant seu. Posa objectes en un recipient i els hi treu. Fa les primeres passes amb ajut. Juga amb la cullera i se la posa a la boca. Col·labora en jocs d'imitació. Obeeix ordres senzilles si van acompanyades de gestos.

De 0 a 1 any Desenvolupament de les relacions amb l'entorn físic i social:

0-3 mesos	Somriu tot responent a un estímul Reconeix visualment la mare o la persona cuidadora. Respon positivament, emet sorolls i somriu quan juguen amb ell.
3-6 mesos	Somriu i mou les cames davant persones coneguts. Reconeix els seus cuidadors.
6-9 mesos	Acarona objectes suaus i persones. S'altera i plora quan se'n va la mare o la persona cuidadora. S'altera o plora davant persones estranyes. Imita jocs de falda i moviments com dir "adéu".
9-12 mesos	Abraça adults i altres infants i els fa petons Respon quan se'l crida pel nom.

De 0 a 1 any Desenvolupament de la comunicació i el llenguatge:

0-3 mesos	Localitza sons laterals i mou el cap. Balbuceja i fa sons guturals.
3-6 mesos	Emet sons per atraure l'atenció dels seus cuidadors. Reduplica sons (ma-ma, gu-gu, ta-ta...) tot repetint cadenes de consonant més vocal.
6-9 mesos	Localitza sons procedents de diferents direccions. Mostra satisfacció i es mou quan sent cançons infantils.
9-12 mesos	Emet les primeres paraules amb significat.

Signes d'alerta al final del 1er any:

Encara no s'aguanta assegut sense suport.
No pot subjectar objectes amb totes dues mans.
No somriu a les persones coneguts.
No s'interessa per les coses que l'envolten.
No emet cap so per cridar l'atenció.
No plora ni protesta davant l'absència de les persones que li són molt properes.

D'1 a 2 anys: Desenvolupament psicomotriu i l'autonomia personal:

12-18 mesos	Es posa dret i fa passes sense suport Fa rodar una pilota com ho fa un adult. Comença a utilitzar la cullera, però en perd força contingut. Comença a admetre menjar sòlid. Manipula lliurement els jocs de construcció. Reconeix parts del cos: el cap, les mans, els peus...
18-24 mesos	Beu amb una tassa tot aguantant-la amb les dues mans. Comença a menjar amb la cullera, però perd una mica de contingut. Reconeix estris d'higiene personal. Reconeix parts del cos: els ulls, el nas, la boca, els dits... Doblega la cintura per recollir objectes sense caure. Es reconeix a si mateix en les fotografies.

D'1 a 2 anys Desenvolupament de les relacions amb l'entorn físic i social:

- 12-18 mesos Reconeix persones no familiars que pertanyen al seu entorn quotidià.
Reconeix els objectes d'ús habituals (cullera, tovallola, joguines...)
Imita, en el joc, els moviments de l'adult.
Accepta l'absència dels pares i que pot protestar d'entrada.
Repeteix les accions que el fan riure o li criden l'atenció.
Es mostra encuriolit pels objectes familiars i els explora.
- 18-24 mesos Reconeix els espais bàsics del seu entorn habitual (el parc, l'escola...)
Juga amb altres infants durant estones curtes.
Comparteix objectes amb altres infants quan se li demana.
Reconeix alguns elements propis de l'estació de l'any en que es troba: la roba, les sabates...
Participa habitualment en les activitats que se li proposen.
Comença a reproduir accions reals amb joguines (nines, cotxes...)

D'1 a 2 anys Desenvolupament de la comunicació i el llenguatge:

- 12-18 mesos Repeteix sons que fan altres persones.
Fa cas d'ordres simples que van acompanyades de gestos.
Combina dues síl·labes diferents.
Identifica entre dos objectes el que se li demana.
Li agrada mirar contes d'imatges.
Atén quan criden el seu nom.
- 18-24 mesos Utilitza una o dues paraules significatives per designar objectes o persones.
Gaudeix en sentir música i imita gestos i ritmes.
Comença a entendre i a acceptar ordres verbals (recollir, asseure's...)
Comença a ajuntar paraules aïllades per construir les primeres "frases" (mama.pa)
Atribueix funcions als objectes més familiars i comença a anomenar-los.
Imita sons d'animals i objectes coneguts (onomatopeies)

Signes d'alerta al final dels 2 anys:

- No camina sol.
- No assenyala les principals parts del cos.
- Mai no s'apropa ni mostra interès per jugar amb altres infants.
- No reconeix diferents espais molt familiars (la cuina, el bany, el dormitori...)
- No imita accions ni sons coneguts
- No respon al seu nom.

De 2 a 3 anys: Desenvolupament psicomotriu i de l'autonomia personal

- 24-30 mesos Salta amb tots dos peus
Llança la pilota amb les mans i amb els peus.
Es treu les sabates i els pantalons descordats.
Utilitza la cullera i la forquilla, i beu en tassa sense vessar-la.
Completa un tauler de tres formes geomètriques (rodona, quadrat i triangle) en un tauler invers.
Coneix l'orinal i el vàter, i els fa servir per indicació de l'adult.
- 24-36 mesos Realitza activitats d'enroscar, encaixar i enfilar.
És capaç de córrer i de saltar amb cert control.
Demana anar al vàter quan li cal.
Pot copiar un cercle, una línia vertical i una d'horitzontal.
Menja, de forma autònoma, tot tipus d'aliments.
Identifica conceptes espacials: aquí, sota, sobre, lluny, dins...
Identifica conceptes temporals: de dia, de nit...

De 2 a 3 anys Desenvolupament de les relacions amb l'entorn físic i social:

- 24-30 mesos Es mou amb facilitat pels espais habituals i que li són de referència.
Identifica alguns canvis en la natura corresponents a les estacions de l'any.
Reconeix en fotografies les persones més properes.
Juga al costat d'infants de la seva edat.
Diferencia en imatges termes referits a les persones, els animals i les plantes.
Saluda els infants i adults coneguts, si se li demana.
- 24-36 mesos Comença a mostrar preferència per alguns dels seus companys.
Mostra afecte cap a nens i nenes més petits i animals domèstics.
Va coneixent les normes i els hàbits de comportament social dels grups dels quals forma part.
Col·labora en l'ordre de les seves coses a casa i a l'escola bressol quan se li demana.
Comença a identificar i distingir diferents gustos: dolç, salat, bo...
Comença a identificar diferents olors: bona olor, mala olor...
Identifica llocs que visita freqüentment dins el seu entorn: la casa d'un familiar, el parc, el for...
- 24-30 mesos Fa frases amb nom i verb com ara: Anem papa.
Utilitza el *no* de forma oral i no només amb el gest.
Respon a preguntes com: Què fas? Què has menjat?
Coneix els conceptes gran, petit.
Fa atenció durant una estona a música o a contes curts.
Entona algunes cançons apreses i es mou al seu ritme.
- 24-36 mesos Coneix el seu sexe i el diu, quan se li demana.
Utilitza el gerundi, els plurals i els articles.
Articula correctament els sons: b/ j/ k/ l/ m/ n/ p/ t.
És capaç de comunicar-se per mitjà dels gestos i la mímica, a més de fer-ho amb la llengua oral.
Parla de si mateix en primera persona, i utilitza els pronoms jo, em i me en lloc del seu nom.
Utilitza el llenguatge oral per explicar el que fa, el que vol, el que li passa...

Signes d'alerta al final dels 3 anys:

- No fa les seves necessitats a l'orinal o al vàter.
- No comprèn ordres senzilles.
- No identifica imatges.
- Roman aïllat i no mostra curiositat per les coses.
- Utilitza paraules aïllades sense connectors.
- No imita traços senzills (vertical, horitzontal...)

5.8 Concreció del projecte de l'EBM Ralet Ralet

El PEC de l'Escola Bressol Ralet Ralet respon a un model flexible on la incorporació, integració i aplicació de les perspectives pedagògiques i de les línies metodològiques que se'n deriven es fonamenten en els interessos, necessitats, drets i desenvolupament de l'infant.

En aquest sentit, la nostra proposta metodològica prioritzarà:

- Les necessitats de cura i benestar de l'infant
- El desenvolupament integral de l'infant tant a nivell psicomotriu, cognitiu, afectiu com social.
- La importància del vincle i l'educació emocional com a motor del desenvolupament de l'infant, des de la promoció de la seguretat i l'autoestima en l'infant. El treball del vincle implica un reconeixement a les funcions parentals, la cerca de la participació familiar i la continuïtat amb les accions familiars.
- La centralitat i protagonisme de l'infant des d'una visió d'infant competent capaç d'explorar i descobrir-se a ell mateix, els altres i el seu entorn.
- El respecte als propis ritmes vitals i de desenvolupament de l'infant; atenent tant a la seva etapa evolutiva com a les seves necessitats d'ordre biològic, des d'una perspectiva inclusiva d'acord amb la diversitat dels infants i famílies.

Es tindrà especial cura en el paper de l'infant, en els temps educatius (entenen com a tals el conjunt de la jornada escolar) i en la promoció de situacions educatives que defugin del "fer per fer".

L'acció educativa s'ha de fonamentar en la quotidianitat de l'infant facilitant situacions educatives i ambients d'experimentació, de relació, de comunicació amb les altres persones, infants i adults de referència, per mitjà de diferents llenguatges, mitjançant les quals descobrir i conèixer-se a un mateix, els altres i l'entorn des del desenvolupament de l'autoestima de l'infant i l'establiment de vincles.

L'essencial és que l'infant descobreixi les coses per ell mateix. Tot el que obtingui a través de la seva pròpia experiència li proporcionarà un saber molt diferent d'aquell que aconsegueix quan se li donen les respostes. (Emi Pikler)

"L'adult acarona el nadó amb la seva mirada, amb la seva veu, lentament, amb paciència... crea una pell psíquica... comenta tot el que fa... organitza un món estable al voltant de l'infant". (Emi Pikler)

La finalitat de l'educació és contribuir al desenvolupament emocional i afectiu, físic i motor, social i cognitiu dels infants.

5.8.1 El concepte d'agent educatiu

Del concepte d'infant i d'educació se'n deriva un posicionament clar vers el rol de l'agent educatiu a l'escola bressol. Així l'educador/a, i per extensió l'equip educatiu, exercirà el paper d'acompanyament i suport en procés de desenvolupament de l'infant mitjançant la proposta, a través de les programacions, de situacions educatives prou riques, diverses i obertes que facilitin l'experimentació, descoberta i expressió de l'infant adquirint i posant en pràctica les seves capacitats.

Tanmateix haurà de vetllar per la seva seguretat i benestar físic, mental i emocional des de la disposició d'ambients i materials segurs en un clima afectiu i de confiança mútua amb l'infant i els adults; tenint cura alhora de les necessitats fisiològiques.

L'agent educatiu se li suposa una responsabilitat i un compromís professional i al mateix temps personal. Des d'aquesta perspectiva, posarem èmfasi en l'acció educativa individualitzada, entenent-la com un espai de relació educativa individual per escoltar i atendre les demandes particulars de l'infant.

“Ajuda'm a fer-ho per mi mateix” (Maria Montessori)

“L'infant té un instint que és lliurar-se de l'adult” (Maria Montessori)

5.8.2 L'educació emocional i el desenvolupament afectiu: el projecte d'escola

Des del curs 2013-2014, amb la col·laboració participació del seminari d'Educació Emocional del Centre de Recursos Pedagògics de Terrassa, s'implementa un projecte en educació emocional que s'integra totalment en la línia pedagògica i d'actuació de l'equip educatiu, i a la vegada es potencia i reforça a través de propostes educatives concretes. És un projecte que engloba el treball amb els infants, amb l'equip educatiu i amb les famílies. L'objectiu és desenvolupar les capacitats emocionals dels infants i les competències emocionals de l'equip educatiu i de les famílies.

L'educació és un procés caracteritzat per les relacions interpersonals impregnades d'experiències emocionals.

L'afectivitat; entesa com la necessitat de ser estimat i valorat, és el motor que posa en marxa el desenvolupament sensorial, motor cognitiu i social de l'infant. Així, la satisfacció de les necessitats afectives de l'infant és cabdal per al desenvolupament posterior de la seva personalitat.

La manera de relacionar-se amb el món, d'entendre els nostres sentiments, d'entendre, viure i conèixer amb l'altre integra el desenvolupament socioemocional de l'infant. L'Escola Bressol ofereix contextos de relació i actituds que ajuden a l'infant a créixer emocionalment; a ésser conscients dels seus sentiments, a regular les seves emocions, a emprar de manera positiva i creativa els seus afectes i millorar doncs les seves relacions socials.

Treballem l'autoestima de l'infant des de l'establiment d'una comunicació afectiva a través dels gestos, el llenguatge, el respecte i l'estima.

L'acompanyament i intervenció en el desenvolupament socioafectiu de l'infant serà cabdal per a l'èxit del projecte educatiu, co-construint si s'escau els fonaments emocionals de l'infant i per tant la seva autoestima; des de la intervenció individual, grupal i familiar; oferint contextos relacionals positius.

La nostra funció educativa es tradueix en un conjunt d'experiències educatives que potencien el desenvolupament i aprenentatge dels infants. L'acció educativa ha d'acompanyar el desenvolupament afectiu dels infants, el seu creixement personal, la formació d'una imatge positiva i equilibrada d'ells mateixos, el descobriment de l'entorn, de les possibilitats del seu propi cos, del moviment i dels hàbits de control corporal, per a que actuïn cada vegada d'una manera més autònoma.

5.8.3 Situacions educatives principals: un dia a l'escola

La vida quotidiana és l'eix central de l'ambient educatiu (les entrades i sortides dels infants a les escoles, el moment dels àpats, el descans, el joc lliure...) i potencia el valor d'aprenentatge dels infants conjuntament amb altres propostes educatives. En aquests moments quotidians (que es viuen com una gran oportunitat d'aprenentatge global):

- Hi intervenen totes les àrees d'experiència i de desenvolupament.
- S'afavoreix l'estructuració i l'organització del pensament de l'infant.
- Es marquen uns ritmes de vida col·lectiva i de vida social.
- Es facilita l'aprenentatge significatiu, l'adquisició de l'autonomia i es dona seguretat a l'infant.

Les activitats que l'educadora proposa, es poden desenvolupar de forma col·lectiva, individual o en petits grups. L'educadora pot intervenir de forma directa, afavorint el procés d'ensenyament-aprenentatge, ella és qui aporta els coneixements i crea les condicions favorables. Facilita el material, condiciona el lloc, i preveu el temps en que pot transcórrer. O bé, pot deixar que l'activitat es desenvolupi espontàniament i sigui el mateix infant qui vagi marcant els ritmes. En aquest cas, l'educadora es manté al marge observant i només intervé quan ho creu convenient i/o li demana el mateix nen/nena.

L'educació emocional és un motor important en el nostre dia a les aules i fora l'aula, en qualsevol moment del dia. És per això que treballem molt l'actitud de l'educadora, la mirada afectiva i l'escola activa, no només cap a l'infant, sinó també amb l'equip i les famílies. Tres condicions indispensables per fomentar l'autoestima i potenciar favorablement el treball en equip i el bon ambient d'equip.

Treballar hàbits i rutines, ajuda als nostres infants a ser feliços i autònoms, a créixer amb seguretat i confiança.

És per això que l'activitat del dia comença sempre amb la rebuda de l'infant dins l'aula, acompanyat del pare, la mare o qualsevol adult que se'n fa responsable en aquell moment.

Feta la rebuda, l'adult marxa de l'aula i tots junts amb la mascota de l'aula fem el BON DIA!

És llavors quan introduïm l'activitat del dia, que es pot dur a terme a la mateixa aula o en qualsevol altre espai de l'escola com : l'hort, la sala de Psicomotricitat, la Biblioteca, l'aula de Joc simbòlic, l'Aula de música, l'aula de psicomotricitat fina...

Cada espai s'adapta per poder realitzar l'activitat programada, amb els materials necessaris i les condicions idònies.

Les activitats poden ser:

- Activitat psicomotricitat
- Activitats de llenguatge plàstic
- Activitats de llenguatge musical
- Activitats de llenguatge matemàtic (blocs de fusta, encaixos..)
- Activitats d'observació i experimentació (panera dels tresors i joc heurístic)
- Activitats de Joc simbòlic
- Activitats d'observació de l'entorn (sortides)
- Joc lliure

Després de l'activitat activem l'hàbit de la higiene (sobretot depenent de l'activitat que s'hagi fet) abans d'anar al pati.

El pati és un espai lliure equipat amb material divers per poder córrer, saltar, pujar, baixar, experimentar i inventar amb elements de la natura.

Tornant del pati, repetim la higiene de les mans i ens preparem per anar a dinar. Un moment de relaxació.

El menjador és un espai més d'aprenentatge. Un moment tranquil, de plaer per als infants. Després de dinar, tornem amb l'hàbit de neteja (rentar mans i cara i canvi de bolquer i/o pipí a la gibrella).

La migdiada és un espai de temps molt beneficiós per als nostres infants. Un moment de descans amb l'espai i les millors condicions favorables.

L'activitat de tarda és la més curta. S'aprofita molt el bon temps amb sol per anar al pati i jugar, jugar molt! És una hora del dia que els petits estan molt receptius i l'educadora aprofita per interactuar molt a través del joc, i si és lliure, millor.

De seguida, arriba el moment de berenar, tornem a rentar mans i sortim tots a la sala gran de l'escola, on hi ha un espai adaptat amb taules per poder berenar tots els infants de 1 a 3 anys. Els més petits, lactants, es queden a la seva aula.

El fet de berenar tots junts, afavoreix la relació i coneixement de tots.

La rutina acaba a l'aula, on després de berenar i l'hàbit de neteja, ens preparem per la rebuda de l'adult que ens vindrà a buscar.

Un comiat amb petó i/o abraçada de la nena/nen amb l'educadora tanca la jornada del dia a la Ralet Ralet.

En la relació amb les famílies, l'escola obre les portes perquè puguin participar i col·laborar en qualsevol de les activitats i rutines que es facin a l'aula. "La meua aula és la teua escola", és la dita que fomentem a les famílies per aconseguir:

- Crear un vincle de confiança i col·laboració.
- Que se sentin segures.
- Que coneguin l'escola i l'equip.
- Que se sentin part de l'escola.

El contacte i la participació de les famílies es treballa també en diferents nivells atenent el Protocol de Comunicació escola- famílies

5.8.4 Mitjans de relacions amb les famílies: El Protocol de Comunicació escola-famílies

El desenvolupament de l'infant és fruit de múltiples experiències rebudes en múltiples contextos i de les relacions que entre ells s'estableixen. Les bones relacions entre la família i l'escola (els dos contextos principals en què es desenvolupa l'infant) afavoreixen tant el desenvolupament dels infants com la tasca educativa de l'escola i la família.

Tota la institució, i en especial l'equip educatiu, posaran mitjans per aconseguir aquesta bona relació consistent en una confiança mútua, un coneixement mutu, una comunicació fluida i respectuosa, un mínim d'acords en els criteris d'actuació, la col·laboració conjunta en els objectius comuns i a facilitar a l'infant la transició entre els dos entorns. L'EBM Ralet Ralet compta amb la Carta de Compromís Educatiu, aprovada pel consell escolar (Annex 2). Aquest document és l'instrument que estableix el marc de comunicació en què són possibles les aliances i les complicitats entre la família i el centre.

Concretament, s'ha de poder crear un vincle de confiança i de col·laboració entre les famílies i l'escola: compartir l'educació dels infants; garantir que les famílies tinguin la seguretat que els seus fills estaran ben atesos; facilitar que coneguin l'escola, l'equip i les activitats que fan els seus fills; potenciar que ens ajudin a conèixer millor els seus fills; facilitar que l'escola entri a formar part d'algunes activitats de la família; i, en general que sentir-se part de l'escola i implicar-se en el projecte educatiu.

El principal mitjà per aconseguir aquests objectius és l'actitud de cada un dels membres de l'equip, tant a nivell individual com en coordinació amb el conjunt del grup: la seva escolta activa; el respecte pels diferents punt de vista; la capacitat per donar cabuda a les aportacions de les famílies; i la capacitat de diàleg i de gestió dels conflictes que puguin sorgir.

La comunicació es planteja atenent el següent Protocol de Comunicació escola-família:

Comunicació individual: Aquesta comunicació és necessària perquè cada família pugui intercanviar informacions i opinions amb les educadores en relació als seus fills.

- Els intercanvis diaris. Considerem aquesta comunicació fonamental tant per a l'infant com per a la família i els educadors/es, perquè permet establir un vincle de continuïtat quotidiana entre els dos entorns. Com que són intercanvis breus, ja que l'educador/a no pot deixar d'atendre els infants per atendre els pares, s'han de preveure espais de trobada individual sense pressió de temps.
- Les entrevistes. Es preveu una entrevista inicial individual amb cada una de les famílies dels infants que s'incorporen de nou a l'escola, amb la finalitat d'obtenir la major informació possible sobre l'infant i les seves particularitats abans de començar el curs.

L'últim trimestre es realitza una altra entrevista per comentar el pas del seu fill/a per l'escola i la seva evolució, des del primer dia fins al moment de l'entrevista i, es donarà un informe per escrit. Si durant el curs algun dels pares o dels membres de l'equip educatiu ho veuen necessari, es poden programar altres entrevistes.

- L'agenda. Permet comunicar-se diàriament per escrit. L'escola informa regularment dels àpats, defecacions, son, etc., a més d'altres informacions que cregui rellevants. Els pares, per part seva, poden deixar-hi per escrit les necessitats o particularitats de l'infant durant aquell dia concret, amb la seguretat que serà rebut per l'educador/a, encara que siguin altres persones les que acompanyin el fill a l'escola.

L'escola té un model d'agenda pels infants de 0-2 anys. Els alumnes de les aules de 1-2 anys grans i els de 2-3 anys, porten una llibreta de casa que sempre és dins la motxilla i només es treu quan hi ha alguna comunicació personal de la família o de l'educador/a. A més a més a la porta de cada aula hi ha una graella on cada infant és identificat amb una lletra per garantir la privacitat. En aquesta graella s'hi especifica com han menjat, dormit, si han fet alguna defecació i si falta res.

Comunicació col·lectiva: En aquest tipus de comunicació tenen més importància les informacions generals que l'equip educatiu dona a les famílies. Tot l'equip pren la responsabilitat d'establir els mitjans concrets per fer arribar a les famílies tota la informació referent al funcionament de l'escola i als requeriments que l'escola fa als pares. També s'inclouen en la comunicació col·lectiva totes aquelles situacions en què els pares i les mares es puguin trobar, es puguin conèixer entre ells i puguin formar-se sobre temes relacionats amb el desenvolupament dels seus fills.

- Reunions. Al llarg del curs es convoquen trobades que serveixen per posar en contacte les famílies i donar-los informació sobre temes d'interès. Abans d'iniciar el curs es fa una primera reunió. En aquesta reunió, els pares coneixen l'equip educatiu, el procés d'adaptació i quins objectes personals ha de portar cada infant. En aquesta primera presentació de l'equip, les famílies coneixen el personal que atendrà els seus fills i filles i com s'organitza. Coneixen la directora i qui serà l'educador/a referent del seu fill/a. També coneixen el personal educador de reforç.

Una altra reunió, una vegada iniciat el curs, serveix per informar els pares de com ha anat el procés d'adaptació i la proposta de la programació a seguir i dels trets generals de la dinàmica quotidiana de l'escola.

Les educadores també convocaran reunions per unificar criteris sobre temes evolutius, com per exemple el control d'esfínters.

- Circulars. Durant el curs, les famílies reben circulars informatives sobre reunions, programació, xerrades i tot tipus d'informació general que es vol fer arribar de forma ràpida. Aquestes circulars s'envien per correu electrònic.

- Cartelleres. L'EBM Ralet Ralet disposa d'una cartellera per cada classe on s'informa de les activitats de classe i de les situacions extraordinàries com ara aniversaris, festes, etc.

- Festes. L'escola organitza festes, conjuntament amb les famílies. Aquestes celebracions formen part del pla anual i es fan a cada trimestre: 1er Trimestre

festa de Nadal, 2on trimestre Festa de la primavera i 3er Trimestre Festa Fi de curs.

- Col·laboració en la decoració de l'escola. L'escola promou que les famílies participin i col·laborin en la decoració de l'escola. El fet de participar tots junts, fa que aquells espais de l'escola per on hi passa tothom, siguin més familiars i més propers.

- La meua aula és la teua escola: és una manera que tenim a l'escola de dir a les famílies que participin de les activitats d'aula, del nostre dia a dia i que facin propostes de noves activitats, com per exemple: venir a explicar un conte...

5.9 Definició i enfocament dels rols i funcions dels estaments professionals

5.9.1 El Rol de la directora:

Les funcions bàsiques de la directora, com a responsable de la gestió, organització i planificació del centre, s'agrupen en tres grans blocs:

- a) La gestió, l'organització i la planificació del centre, que té com a finalitat bàsica afavorir el desenvolupament integral de cada infant atès.
- b) La direcció, la coordinació i el control de l'equip i la distribució de les tasques, a fi de garantir el bon funcionament de l'escola bressol. A més, sovint actua com a dinamitzadora i animadora de l'equip educatiu.
- c) Manté les relacions necessàries amb els familiars dels infants i amb altres professionals i serveis en relació amb l'educació i el desenvolupament dels infants. És important remarcar que les funcions es poden modificar a partir de les necessitats sobre el funcionament i l'organització del centre.

D'aquests tres grans blocs generals se'n despleguen d'altres, com ara:

- Representar el centre davant d'altres institucions, de caràcter educatiu o de qualsevol altre àmbit implicat en el funcionament del centre.
- Vetllar per l'aplicació i el compliment de les normatives i lleis vigents.
- Impulsar i vetllar per la implicació i participació de les famílies en el centre. Establir mecanismes que ho afavoreixin.
- Gestionar i coordinar la participació amb altres sectors de la comunitat educativa i d'altres relacionats amb l'atenció als infants.
- Dirigir i coordinar les activitats de l'escola. Aquesta funció implica la distribució de les tasques, a fi de garantir el bon funcionament de l'escola bressol.
- Dinamitzar i supervisar tots els aspectes pedagògics.
- Mantenir les relacions necessàries amb les famílies dels infants atesos.
- Mantenir les relacions necessàries amb els serveis i professionals relacionats amb l'educació i el desenvolupament dels infants.
- Actuar com a supervisora de les qüestions organitzatives i pressupostàries de l'escola.
- Vetllar pel manteniment i la conservació del centre, de les seves instal·lacions, mobiliari i equipaments, així com tenir cura de la seva reparació quan correspongui.
- Dinamitzar i cohesionar l'equip educatiu.
- Desenvolupar tasques docents per absències curtes de qualsevol educador/a i per cobrir necessitats sempre que sigui necessari.

- Mantenir la coordinació amb l'Ajuntament i l'empresa adjudicatària del servei en tots els aspectes necessaris.
- Vetllar per un Pla de formació permanent de tot el personal de l'escola.
- Conèixer, implantar i vetllar pels procediments definits en el Sistema de qualitat de l'empresa, així com el Pla de comunicació establert de l'escola.
- Conèixer, implantar i vetllar pel Pla de prevenció de riscos laborals i pel Pla d'emergència.
- Mantenir una coordinació amb la coordinadora de l'empresa adjudicatària del servei, per tot allò que afecti al funcionament de l'escola.
- Fer la proposta d'elaboració de documents base del centre: PEC, PCC, normes d'organització i funcionament NOFC, PAC, programacions i d'altres.
- Impulsar el treball en equip i el compliment dels seus acords.
- Vetllar pel compliment del PEC.
- Garantir el funcionament de les activitats del centre de forma coordinada amb els sectors implicats.

5.9.2 El Rol de la mestra:

És la persona que, reunint la titulació mínima per la legislació vigent i amb l'especialització, o acreditació, corresponent, elabora i executa la programació del centre (amb la directora i tot el claustre, si és possible), desenvolupa les programacions curriculars i tota aquella documentació que identifiqui l'escola com PEC, Pla anual i memòria. Fa un treball d'equip conjunt amb la directora. Destina 12 hores de la jornada a aquestes tasques i 20 hores que fa de suport a l'aula amb activitats més relacionades amb la salut, higiene i alimentació.

5.9.3 El Rol de l'educador/a tutora:

Cada grup d'infants té una educadora referent que fa les funcions de tutora. La seva intervenció va adreçada a facilitar el desenvolupament de l'autoestima de l'infant i l'assoliment d'una conducta progressivament autònoma. El seu rol és el d'organitzadora de l'ambient d'aprenentatge i medidora entre l'infant i el seu entorn.

L'educadora d'aula, com a part integrant de l'equip educatiu, té les següents funcions:

- Assumir la responsabilitat d'un grup concret d'infants pel que fa a les seves necessitats educatives, sanitàries i socials.
- Assumir la responsabilitat compartida del bon funcionament de l'escola a nivell global.
- Participar en l'elaboració, execució i avaluació del Projecte educatiu de centre.
- Adequar per escrit el projecte curricular i la programació de cada grup d'edat al grup classe concret, del qual n'és responsable. Aquesta funció implica elaborar i formalitzar per escrit la programació de nivell, respectant el projecte curricular del centre, i elaborar el pla anual d'aula.
- Planificar i seleccionar el material necessari per dur a terme la programació d'activitats, d'acord amb el plantejament general de l'escola.
- Organitzar i adequar els espais, temps, activitats i metodologia per aconseguir els objectius pedagògics establerts.
- Avaluar periòdicament els resultats educatius del treball fet al propi grup i fer el seguiment dels objectius d'escola i de grup, en el marc de les reunions d'equip d'escola i de grup d'edat.
- Avaluar i fer el seguiment de l'evolució integral dels infants.
- Realitzar informes pedagògics i memòries sobre l'evolució dels infants, a partir d'observacions individuals, entrevistes i d'altres.

- Controlar, mitjançant llistes que facilitarà a direcció, l'assistència dels infants del seu grup-classe a l'escola i al menjador.
- Comunicar-se regularment amb els pares dels infants del seu grup i informar-los amb periodicitat de l'evolució dels seus fills i filles, així com de la programació del grup-classe. Aquesta funció implica informar per escrit (com a mínim una vegada a l'any), a les famílies o als representants legals de l'infant, de la seva evolució durant el curs; realitzar una entrevista individual a l'inici de l'escolarització; realitzar una altra entrevista (com a mínim) al llarg del curs amb les famílies o representants legals de l'infant, per parlar de la seva evolució.
- Proporcionar orientació i suport a les famílies.
- Participar periòdicament en activitats de formació que permetin l'actualització professional necessària per atendre de forma adient les necessitats dels infants.
- Relacionar-se amb altres professionals i serveis d'entitats i associacions que tinguin relació amb l'educació i desenvolupament de l'infant, seguint els protocols establerts en el projecte educatiu de centre.
- Vetllar per la neteja i l'ordre, tant de la pròpia classe com del material i dels espais comuns de l'escola.
- Seguir les ordres i instruccions de la direcció del centre.
- Promoure i desenvolupar el treball en equip.
- Participar activament en el Pla de formació continua.
- Conèixer el Pla de Prevenció de riscos laborals i el Pla d'emergències.

5.9.4 El Rol de l'educador/a de suport:

El personal educador de suport, com a part integrant de l'equip educatiu, té les següents funcions:

- Intervenir amb els infants dels grups que li han estat assignats, donar suport a l'educadora d'aula en determinats moments i activitats que requereixin la intervenció de dues persones i participar activament en el treball d'equip amb els educadors responsables del grup-classe.
- Compartir amb els educadors d'aula la responsabilitat dels infants que pertanyen al nivell al qual ha estat assignat/da.
- Fer la rebuda (entrades i/o sortides) de les famílies de l'escola quan l'organització ho requereixi.
- Participar en l'elaboració, execució i avaluació del Projecte educatiu, del Projecte curricular i del Projecte lingüístic.
- Participar en l'adequació del Projecte curricular i de la programació de cada grup d'edat als grups-classe amb què col·labora, juntament amb l'educador/a d'aula. Aquesta funció implica elaborar i formalitzar per escrit la programació de nivell, tot respectant el Projecte curricular del centre, i participar en l'elaboració del Pla anual d'aula.
- Planificar i seleccionar el material necessari per dur a terme la programació d'activitats, d'acord amb el plantejament general de l'escola.
- Organitzar i adequar els espais, temps, activitats i metodologia per aconseguir els objectius pedagògics establerts.
- Avaluar periòdicament els resultats educatius del treball fet als grups-classe amb què col·labora i fer el seguiment dels objectius d'escola i de grup en el marc de les reunions de grup d'escola i de nivell.
- Contribuir activament a la coordinació entre els diferents grups d'un mateix nivell.
- Participar periòdicament en activitats de formació que permetin l'actualització professional necessària per atendre de forma adient les necessitats dels infants.

- Vetllar per la neteja i l'ordre, tant de les classes en què col·labora, com dels espais comuns de l'escola.
- Seguir les ordres i instruccions de la direcció del centre.
- Promoure i desenvolupar el treball en equip.
- Participar activament en el Pla de formació continua.
- Conèixer el Pla de prevenció de riscos laborals i el Pla d'emergència.

5.9.5 La importància del treball en equip:

Per garantir una cohesió de treball i el seguiment del PCC i del PAC, l'equip educatiu es reuneix setmanalment fora de l'horari escolar durant unes dues hores aproximadament. En aquestes reunions, la direcció exerceix les tasques de coordinació i una persona de l'equip educatiu s'encarrega de elaborar l'acta de la reunió en què es recullen els acords assolits de forma consensuada. Els temes principals d'aquestes reunions són: la planificació anual, la resolució dels problemes quotidians que puguin sorgir en la marxa de l'escola, el debat sobre aspectes i criteris educatius i les propostes d'innovació pedagògica.

Per altra banda, durant aquest espai de temps, el personal educador responsable de grups del mateix nivell es pot agrupar per organitzar i dissenyar les unitats didàctiques que formen el Pla anual de centre. El personal no docent assisteix puntualment en aquestes reunions quan s'ha de tractar algun tema que tingui relació amb els seus servei i/o funcions. A més d'aquesta coordinació formal, tant el personal docent com el no docent actuen conjuntament en la vida dels centres, resolen situacions, elaboren materials didàctics o d'ambientació, etc. És a dir, es coordinen de manera menys programada per tal d'optimitzar al màxim el temps que no suposi una atenció directa als infants.

El treball dels professionals és també un treball d'equip que exerceix globalment la seva funció d'educació integral dels infants. La reflexió pedagògica, l'elaboració de l'organització general de l'escola i la definició de les línies mestres de la programació anual es consideren tasques del conjunt de l'equip educatiu, la qual enriqueix l'acció educativa i alhora esdevé un mecanisme de millora i formació contínua dels equips i la seva praxis educativa.

En acabar el període lectiu, cada educador/a, haurà de realitzar:

- L'anàlisi i avaluació de les tasques educatives i del desenvolupament general del curs.
- Aquesta valoració es farà extensiva a la resta de l'equip de l'escola a fi de poder reflexionar i avançar conjuntament en la cohesió del personal educador i en la millora de la intervenció educativa.
- Documentar i registrar les observacions dels infants; a fi de valorar tant la consecució dels objectius individuals com l'evolució del seu desenvolupament per a cadascuna de les àrees des de l'adquisició i assimilació de noves capacitats.

ALTRES ASPECTES ORGANITZATIUS

5.10 Documentació

El procés de preinscripció es realitza des de l'ajuntament segons les normatives vigents. Un cop finalitzat, la regidoria d'ensenyament lliura al centre la documentació referent al nou alumnat, concretament copia de llibre de família, DNI progenitors, carnet vacunes, tarja sanitària i les dades de l'infant.

Tota aquesta documentació forma part de l'expedient de l'alumne/a al qual s'hi integrarà la documentació acadèmica de cada curs escolar i altra que pugui sortir (informes mèdics, judicials.....).

Finalitzats els anys d'escolarització l'escola contacta amb l'arxiu municipal per fer la transmissió oportuna de dades i expedients.

Altra documentació que es disposa a l'escola fa referencia a manteniment normatiu del centre (calderes, extintors, baixa tensió, legionel.la...).

La cuina disposa del corresponent Pla d' Autocontrol del servei i per la biberoneria s'està treballant el document.

5.10.1 Les NOFC

Les normes de Funcionament és el conjunt de normes d'organització de l'Escola Bressol. El seu àmbit d'aplicació el conformen totes les persones relacionades amb el centre escolar: infants, educadores, pares i mares d'alumnes i altre personal relacionat amb el centre. És un document viu que està concretat i definit a l'inici de cada curs escolar, per tal de poder-lo lliurar a les famílies de l'escola.

A l'acabar el curs, o quan es consideri necessari, caldrà revisar i modificar si escau aquest document i aprovar-lo pel consell escolar del centre que te representació de tots els sectors de la comunitat educativa del centre.

Les NOFC inclouen com annex els següents protocols de funcionament:

- Protocol Procés Adaptació
- Protocol Alletament Matern
- Protocol Comunicació escola-famílies
- Protocol de Mesures higiènicosanitàries del Departament de Salut
- Protocol General i Específic d'Al·lèrgies
- Protocol d'Accidents
- Protocol de biberoneria i menjador

5.11 Organització de l'espai

Els espais i materials són element educatius molt importants a la nostra escola.

L'organització i disposició dels diferents espais i la selecció dels materials responen a la diversitat d'interessos i a les necessitats pròpies dels infants.

L'escola es converteix en un gran laboratori per a l'autoaprenentatge, on l'infant troba al seu abast múltiples oportunitats de joc, de treball, de descoberta, de relació, d'intimitat, etc.

Les instal·lacions i equipament de l'escola s'adapten a les necessitats dels infants, les famílies i els professionals. El centre i el material que utilitzem s'adequa al procés d'aprenentatge dels infants, tot en un ambient estimulants que genera confiança i seguretat i que afavoreix el seu desenvolupament harmònic.

La climatització dels equipaments, adaptats a les necessitats i a la sensibilitat dels infants, és una de les coses que cuidem molt per garantir un bon ambient de treball i aprenentatge. Els mesos d'estiu, així com també a l'hivern, disposem d'espais de confort per tal que l'activitat diària es desenvolupi en unes condicions favorables tant per als infants com per a l'equip docent, ja que les temperatures elevades, el fred o el contrast tèrmic afecten l'activitat diària. La climatització de fred i de calor en totes les estances de l'escola és un factor de qualitat que es considera rellevant.

El nostres espais:

- L'espai Aula, és el referent per a cada infant. Espai on la quotidianitat de les entrades i sortides es fan presents i la mascota la personalitza. Cada aula està equipada amb mobiliari bàsic per distribuir el material i els diferents espais necessaris per a cada grup d'edat.
- La nostra Biblioteca: es troba a la sala polivalent de l'escola, delimitada per tres prestatgeries. Un espai acollidor, que facilita la comunicació i els lligams entre famílies i escola, amb un ús educatiu i sostingut en el temps. Posa a l'abast de les famílies llibres de criança i articles de revistes pedagògiques. És un espai d'aturada per a molts infants i aprenen a compartir i a tenir cura dels llibres. Amb la Nostra Biblioteca, l'escola pretén fomentar el gust per la lectura i animar a les famílies com a agents culturals actius dels seus fills i filles.
- L'Aula de Psicomotricitat: A l'escola fem psicomotricitat. Un cop a la setmana la Judit, psicomotricista, fa una sessió de psicomotricitat amb cada grup aula. La psicomotricitat que ofereix l'escola parteix de la pràctica de Bernard Aucouturier, que té com a objectiu principal acompanyar i ajudar en la maduració global dels infants, a partir de la vivència del cos, i dins un marc de seguretat tant física com afectiva. Partim doncs, del moviment i l'acció espontània del nen, del joc que s'esdevé amb un material específic, amb la presència de l'adult en tot moment. L'espai de psicomotricitat esdevé un lloc on els nens tenen la possibilitat de viure el cos amb plaer, de conèixer i comprovar les pròpies capacitats i habilitats motrius; un espai on es reconeixen les seves conquestes, sentiments i emocions, respectant el temps, moment i desitjos de cada un; on s'esdevé la relació entre els propis infants, i amb l'adult, i sorgeixen les satisfaccions i desajustos que això comporta; l'adult acompanyarà aquest procés amb la mirada, les paraules i la

contenció, preparant diferents propostes motrius i materials adients al moment evolutiu dels infants.

- El Pati: l'escola té dos patis, un tancat pels no caminadors amb accés directe a l'aula de lactants, i un segon pati per a la resta d'infants amb materials i espais adaptats que han de permetre jugar, que susciti i provoqui l'activitat lúdica en totes les seves dimensions; manipular amb pedres, fulles, troncs, sorra, aigua...; exercitar la motricitat amb tricicles, patins, cotxets...a tenir l'equilibri amb troncs, bancals i altres elements estables i una mica alçats del pati.; descobrir les possibilitats del propi cos pujant i baixant petites rampes o elements alçats.; la descoberta de l'altre, que permeti el joc en petit grup, la imitació, el diàleg...; iniciar-se en el joc simbòlic, a la caseta, al sorral...; possibilitar la descoberta amb l'observació directa d'algun esser viu....; tenir cura d'elements naturals de l'entorn: plantes, arbres...
- L'Hort: Es troba a la part del darrera de l'escola. Cada curs els alumnes de 2-3 s'encarreguen de plantar i tenir-ne cura. Pensem que els infants necessiten un contacte directe amb el món natural. Creiem que és important que des de ben petits puguin veure el que costa aconseguir que un aliment arribi a taula (temps, esforç, constància...). També ens serveix per poder observar els processos de les plantes i el que necessiten (aigua, terra...). Tot plegat posar uns bons fonaments vers l'amor a la natura i una vida més sostenible.
- L'Espai menjador: L'escola compta amb diferents espais ben diferenciats de l'aula, per dinar i berenar, equipats i organitzats per garantir la qualitat del servei. És molt important cuidar l'organització dels espais i materials tant del moment de la higiene, com dels àpats i del descans, per tal de propiciar l'autonomia de cada infant en aquestes rutines. Són espais on es crea un ambient tranquil, harmoniós i paral·lel al familiar, potenciant el respecte pels estris utilitzats. L'espai per dinar i berenar dels més menuts és la mateixa aula, així no han de desplaçar-se. Per al descans els més petits fan servir llit de baranes (espai dins l'aula) i els més grans fan servir hamaques. Aquestes estan al seu abast i cada una està identificada i personalitzada amb els seus estris personals (manteta, xumet). Respectem un ordre i un temps per cada infant i procurem que l'estona del descans tots els infants dormin, per tal que puguin descansar i iniciar la tarda amb l'energia necessària.

5.12 Protocol del Procés d'Adaptació

Quan es parla d'adaptació es fa referència a aquell període de temps que cal per conèixer i acceptar una situació nova.

L'adaptació és un procés individual que es viu, manifesta i evoluciona de forma diferent en cada persona. A l'EBM Ralet Ralet ho tenim molt present a l'hora de planificar aquest període de temps i pensem que ha de ser flexible, sempre i quan s'ajusti als horaris d'entrades i sortides.

De fet, aquesta adaptació l'han de passar totes les persones implicades: els infants, els progenitors i les educadores.

Els infants, que són els que viuen els canvis més importants d'aquesta situació. Han d'acceptar la separació de les persones i l'ambient que els és conegut i han d'entrar en una nova realitat formada per espais, ambients, materials, persones, ritmes, sorolls nous, etc. i que varia segons l'edat del nen/a. Es considera que el nen està adaptat

quan ha adquirit una seguretat en l'escola i quan ha establert uns lligams afectius amb les educadores i els companys/es.

Els progenitors també han d'acceptar la separació del seu fill/a i l'aparició d'unes persones, sovint noves per a ells, amb les que hauran de compartir la relació afectiva que ells hi mantenen, a més del canvi d'organització familiar i horària que implica l'anada del seu fill/a a l'escola bressol.

Les educadores han d'establir unes relacions amb els infants i les seves famílies el més satisfactòries possible.

Tenint en compte aquesta triple perspectiva, l'escola organitza aquest període de temps, amb un doble objectiu, que resulti el més positiva possible per a tots, infants, progenitors i equip educatiu, i que es pugui aconseguir una atenció el més individualitzada possible que garanteixi i cobreixi les necessitats de cada infant.

Es parteix de tres tipus d'actuacions:

1. L'escola proposa uns dies dins el calendari escolar, previs al 12 de setembre, com a període d'adaptació. Durant aquests dies, els infants es parteixen en dues franges horàries i només venen una durada curta amb els progenitors/es el primer dia i sense ells altres dos o tres dies que es proposen. Un grup d'infants per cada franja horària de 9h a 10:15h i de 10:30h a 11:45h. A partir del dia 12 s'ofereixen tots els serveis de menjador i acollida.
2. Tot aquest procés tindrà una durada variable al llarg de tot el mes de setembre, serem flexibles en la seva temporització tot respectant el ritme de cada infant de forma individualitzada.
3. L'escola compta amb una persona de reforç a cada aula durant el mes de setembre amb 38 hores de dedicació setmanal. És la mateixa persona que realitza el reforç de menjador la resta del curs.
4. Entrada gradual dels infants: Es comenta i es valora amb les famílies tenint en compte les seves possibilitats reals i que això no comporti canvis encara més greus per l'organització familiar.

Durant aquest període el nen/nena es pot acompanyar d'aquell objecte personal que actua de lligam amb la seva realitat coneguda.

Mica en mica, l'assistència de l'infant al centre es va regularitzant. Sobretot amb els més petits de 0-1 anys (aula de lactants), els primers dies es recomana a les famílies un temps de permanència al centre que no sigui ni molt llarg ni molt curt. Si és molt llarg s'afegeix a la desorientació de l'infant el cansament, i per contra si és molt curt no se li dóna temps suficient perquè entri en contacte amb el seu nou entorn. L'adaptació de l'alumnat de l'aula de lactants es realitza de manera progressiva i adaptada a la realitat de cada infant, parlada i pactada prèviament amb la família.

El contacte previ amb les famílies és fonamental per incidir en el procés d'adaptació dels infants ja que en la mesura que ells viuen la nova situació positivament, ajuden al seu fill/a traspasant-li tranquil·litat i confiança.

És per això que l'escola el mes de juliol (abans de començament de curs) fa una reunió adreçada a les famílies dels nens/es que comencen al setembre. Aquesta reunió té dues parts: una primera per donar la benvinguda la directora, contextualitzar a les famílies presentant la normativa de l'escola en general i els serveis que s'ofereixen, així com la seva gestió i organització; i una segona part en la que presentat l'equip educatiu per part de la directora, les famílies es divideixen per aules i

el referent tutora i suport fan una presentació de l'aula i preparen a les famílies perquè l'entrada el setembre sigui més familiar i faciliti l'adaptació dels infants. En aquest procés d'adaptació l'escola proposa unes pautes de col·laboració i acompanyament a les famílies marcades per la confiança i comunicació diària. Sabem que els inicis són difícils per a tots, grans i petits, i com a referents dels nostres fills, cal actuar amb seguretat i confiança. Aquesta actitud per part de les famílies és la que donarà seguretat a l'infant i ajudarà a passar aquest període amb més tranquil·litat i harmonia.

Venir per primera vegada a l'escola bressol representa una situació nova pel nen: desconeix l'espai, els altres infants, les educadores, què pot fer...

L'infant pot experimentar diverses sensacions o sentiments que poden comportar diverses manifestacions: plors quan el deixen, tancament en sí mateix, passivitat, no vol deixar el que porta de casa (bossa, jaqueta...), rebutja el menjar, reclama als pares, agressivitat amb els companys, mossegades ...

Poden aparèixer també manifestacions fisiològiques: diarrees, constipats, vòmits, que són conseqüència de l'adaptació i que la dificulten, principalment si el nen/a ha de deixar d'assistir a l'escola i no fa l'adaptació d'una manera continuada.

A casa ho poden manifestar amb neguits a les nits, o bé exigint més dels pares i també en un daltabaix d'horaris. A l'escola segueix un ritme que potser no era el de casa i s'hi ha d'anar acostumant.

El procés més normal és que el nen/a primer vingui a disgust, però cada cop més, es trobi estimulat per les coses de l'escola, i passades unes setmanes ja entri a la seva classe molt content.

Cas que hi hagi incorporacions al llarg del curs per processos extraordinaris de preinscripció, l'adaptació es realitza adaptada a l'infant, al grup classe i sempre d'acord amb la família.

6 L' AVALUACIÓ

L'avaluació de l'alumnat s'articularà a través dels següents mitjans:

Mitjançant la reflexió personal de cada educador/a sobre les seves pràctiques a l'aula i fora d'ella, com a membre d'una organització.

A través de la reflexió com a grup sobre aspectes generals tant de l'organització i funcionament com dels trets d'identitat i metodologia educativa, entre d'altres.

A través del disseny, l'aplicació i els resultats dels diferents projectes i activitats específiques que conformen el pla anual de centre.

Mitjançant el control periòdic i sistemàtic d'alguns aspectes o indicadors que s'hagin assenyalat com prioritaris o rellevants (adaptació i salut infants, comunicació i participació de les famílies, etc.).

Mitjançant l'avaluació individual i grupal del funcionament del claustre.

L'observació és un instrument bàsic sobretot pel que fa al seguiment de l'evolució dels infants d'aquestes edats.

Les dades que s'obtenen a través de mecanismes enregistrats o simplement de la visualització de l'educadora serveixen per conèixer el procés de desenvolupament i aprenentatge de cada infant i del grup en general. Sempre tenim en compte la individualitat de cada nen i nena.

Així mateix també s'observen i s'avaluen, en funció dels objectius que prèviament s'han fixat, les activitats que es porten a terme a les aules i es reflexiona sobre el treball de l'educadora. Això permet modificar les actituds, adaptar les estratègies, millorar el medi en el qual interacciona l'infant i aportar nous recursos que poden transformar l'organització.

L'educadora observa individualment i en grup a l'alumne, comenta al claustre com espai de seguiment, realitza l'avaluació amb totes aquestes dades que es tradueix en un informe de final de curs que també supervisa la direcció.

7 L'AUTOAVALUACIO

En el marc de l'autonomia que estableix la Llei d'educació de Catalunya i el Decret 102/2010, de 3 d'agost, que desplega aquest aspecte, els centres educatius que presten el Servei d'Educació de Catalunya han d'avançar en l'elaboració del seu projecte educatiu i assolir un major grau d'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió. Les eines per fer-ho possible són els diferents documents de planificació (PEC, projecte de direcció, programació general anual i memòria anual de centre). Per altra part, és indispensable l'autoavaluació i la rendició de comptes.

L'autoavaluació ha de permetre a l'equip directiu i al claustre, mesurar i valorar els resultats en funció del context i dels recursos de què es disposa i reflexionar sobre l'eficiència del centre.

7.1 De les activitats i el funcionament del centre

De manera continuada i setmanal als claustres es realitza una autoavaluació i valoració del funcionament del centre en tots els aspectes que això comporta: horaris, serveis (menjador, acollida); incidències sorgides amb les famílies, compliment dels protocols... i es prenen acords de canvi per la millora del servei.

7.2 De la direcció i de l'equip

Trimestralment es valora la tasca de l'equip docent a nivell individual per part de l'empresa que gestiona el servei; aquesta informació es transmet a la direcció la qual posa mesures per millorar les incidències.

7.3 Del servei

L'empresa que gestiona el servei abans de finalitzar el curs lliura una enquesta anònima a les famílies per valorar, l'equip docent, les instal·lacions, les activitats, la direcció i la valoració global del servei.

El resultat d'aquestes enquestes es comunica a l'equip i a l'ajuntament per tal de fer l'avaluació i millores que calguin.

Matadepera, 12 de febrer de 2020

8 ANNEXOS

Annex 1: Protocol de menjador i biberoneria

Aquest servei consisteix en l'atenció als infants que utilitzen el menjador escolar d'acord amb el criteri general que aquest és un espai educatiu on cal afavorir l'aprenentatge, tant pel que fa a hàbits alimentaris, comportament a taula, utilització dels estris, col·laboració en petites tasques segons l'edat, descans, etc. A més d'afavorir l'alimentació sana i equilibrada proposem un servei d'àpats (dinar i berenar) amb uns objectius concrets i amb una organització plantejada i organitzada per aconseguir la màxima qualitat en aquestes estones del dia.

El servei de menjador inclou el dinar, la migdiada i també el berenar. Les educadores que atenen els infants durant aquesta activitat són les mateixes que realitzen el servei escolar i s'organitzen per torns.

Objectius:

- Oferir als infants un ambient tranquil en els àpats
- Reforçar amb els infants una sèrie d'hàbits d'autonomia, ordre i higiene
- Adquirir hàbits correctes d'alimentació
- Oferir una dieta sana i equilibrada
- Introduir de manera progressiva nous aliments i preparacions dels àpats
- Respectar el ritme de cada nen i nena en l' introducció de cada aliment
- Treballar amb els infants la importància d'una bona alimentació
- Afavorir la convivència i cooperació entre els nens i nenes en les estones dels àpats
- Conèixer i relacionar-se amb altres educadores de l'escola
- Potenciar l'ús de material de vidre a l'hora dels àpats: gots i plats
- Potenciar comportaments i habilitats que facilitin actituds correctes durant l'àpat: seure adequadament, utilitzar correctament els estris de menjar, mastegar a un ritme adequat, no cridar ...
- Adquirir bons hàbits en el descans
- Ser capaç de dormir i descansar de manera autònoma
- Respectar individualment el descans de cada infant
- Afavorir l'eliminació d'objectes i elements que els infants necessitin per dormir (xumet, ninots, mantetes ...).

L'escola compta amb cuina pròpia per elaborar el dinar i berenar dels infants. Els menús estan dissenyats per nutricionistes i s'adapten al desenvolupament general dels infants i també, quan s'escau, pensant en les particularitats dels infants que ho necessitin, ja sigui per intoleràncies temporals o per al·lèrgies diagnosticades i justificades.

A l'aula de lactants (0-1 anys), tenim un espai propi per preparar els biberons de manera segura, amb uns departament per a cada infant (aigua, llet en pols, cereals...), una nevera i un microones.

L'educador/a que prepara els biberons segueix un passos per garantir una seguretat:

1. Assegurar que les mans i la superfície de treball estan netes.
2. Agafar el biberó net o esterilitzat.
3. Abocar l'aigua necessària al biberó (de l'aixeta o embotellada) i escalfar fins que comenci a bullir.
4. Esperar 3 minuts perquè la temperatura de l'aigua se situï a prop dels 70 °C, afegir la llet en pols en la quantitat que ha pautat la família i agitar el biberó. L'aigua a 70 °C és prou calenta per destruir els bacteris que pugui haver-hi en la llet en pols.
5. Refredar el biberó fins a la temperatura corporal sota de l'aixeta i comprovar-ne la temperatura abans de donar-lo al nadó per evitar cremades.
6. Eixugar el biberó amb paper de cuina i donar de seguida o abans no passin dues hores.
7. Tirar la llet que el nadó no hagi pres. Mantenir la llet tèbia afavoreix el creixement de microorganismes patògens.

Per aquells infants que fan ús del servei de menjador de l'escola, l'elaboració i preparació del menjar va a càrrec d'una empresa del sector amb personal i cuina pròpia a l'escola.

Abans d'obrir portes a les 11:45h la cuinera té tot el dinar preparat i l'organitza en funció de cada grup en els carretons. De 12:00h a 13:00 tot l'equip educatiu està implicat al menjador. Abans de servir el menjar però, l'educadora/educador s'ha d'haver rentat les mans, canviat la bata d'activitats, posat la gorra de cuina i els guants per manipular.

És important que els aliments siguin consumits durant les 2 hores posteriors a la preparació.

Tenim dos espais diferenciats pel dinar dels infants de 2-3 anys i pel de 1-2 anys. Els més petits de 1-2 anys dinen a la mateixa aula (seguint els passos de la biberoneria).

El menjador de 2-3 anys (al costat de la cuina) està equipat, organitzat i estructurat de manera que faciliti l'autonomia. El menjar arriba en un carretó i una de les educadores o educador és el responsable de repartir el menjar als plats (algunes vegades el primer plat ja ve repartit a cada plat).

El mateix infant és el que s'aixeca quan ha acabat, deixa el plat al seu lloc i l'educadora li dona el segon plat o postres.

Després de dinar, dues educadores s'encarreguen d'organitzar la rutina de l'hàbit d'higiene rentar-se les mans i la cara, fer un pipí o canviar bolquer i buscar la seva hamaca per dormir.

El descans és un moment molt saludable. Es procura que dormin sempre en el mateix lloc i en la mateixa situació espacial; d'aquesta manera, quan es desperten poden reconèixer millor on són.

Els/les educadors/es fan una combinació d'horaris per garantir que mai es quedi cap dormitori sense vigilància. El despertar es fa de forma natural, segons la mida de son de cada infant i, per tant, es proposen jocs tranquils als primers que es desperten perquè aprenguin a respectar els infants que encara dormen.

Cada dia s'apilen els llitets després del dormitori per poder garantir una bona neteja a fons i els llençols es donen a les famílies per rentar un cop a la setmana.

Annex 2: Carta de Compromís

CARTA DE COMPROMÍS EDUCATIU

Les persones sotasignades, Judit Bosch Muntal com a directora de l'escola bressol municipal
Ralet Ralet de Matadepera, i

.....
(progenitors/es) de l'infant.....,

Reunits a la localitat de Matadepera, amb data,

conscients que l'educació dels infants implica l'acció conjunta de la família i de l'escola, signem
aquesta carta de compromís educatiu, la qual comporta el següents:

COMPROMISOS

Per part de l'escola

1. Facilitar una atenció que contribueixi al desenvolupament integral de la personalitat de l'infant. Vetllar pel seu procés d'aprenentatge i per fer efectius els seus drets en l'àmbit escolar.
2. Promoure uns hàbits saludables, higiènics i alimentaris.
3. Respectar les conviccions religioses, morals i/o ideològiques de les famílies.
4. Informar a la família del projecte educatiu, de les normes d'organització, participació i funcionament del centre.
5. Informar les famílies de les activitats que es desenvolupen en horari escolar.
6. Mantenir comunicació regular amb la família per informar-la de l'evolució i el desenvolupament de l'infant a través de les entrevistes, les tutories sol·licitades, les agendes, les pissarres i els informes de final de curs.
7. Acompanyar la família en l'adopció de criteris i mesures que afavoreixin el desenvolupament de les criatures i el seu creixement personal.

Per part de la família

1. Respectar la identitat de l'escola, el seu projecte educatiu i reconèixer la tasca de l'equip docent.
2. Conèixer i acceptar les normes d'organització i funcionament del centre i comprometre's al seu compliment.
3. Revisar diàriament els diferents mitjans de comunicació escrita (pissarra, comunicats en paper, agenda, correu electrònic...) per tal de tenir sempre la informació sobre qualsevol aspecte relacionat amb l'educació de l'infant.
4. Implicar-se activament en la vida del centre i participar a les activitats programades per les famílies.
5. Adreçar-se directament al centre per contrarestar discrepàncies, coincidències o suggeriments en relació a l'atenció i a la formació dels vostres fills i filles.
6. I perquè així consti, signem aquesta carta de compromís educatiu

L'escola

La família